Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVII. | ŁÓDŹ, SOBOTA, 21 STYCZNIA 1939 R. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 21

Nagła dymisja dr. Schachta

ze stanowiska prezesa Banku Rzeszy. — Przyczyną ustąpienia były rozdźwięki między Schachtem a partią w sprawie zasad niemieckiej polityki gospodarczej oraz jego rokowań w sprawie żydowskiej

Prezydentem Banku Rzeszy mianowany został minister gospodarki dr. Funk

Berlin, 20 stycznia.

(Pat) Jak donosi Niemieckie Biuro Informacyjne, ze względu na nowe dodatkowe zadania, stojące przed gospodarstwem Rzeszy, a wymagające jednolitego kierownictwa polityką gospodarczą, pieniężną i rynkiem kapitałowym KANCLERZ HITLER ZADECYDOWAŁ PONOWNE POŁĄCZENIE KOMPETENCJI MINISTRA GOSPODARKI ORAZ PREZESA BANKU RZESZY.

Z tego powodu KANCLERZ HITLER ZWOLNIŁ PREZESA BANKU RZESZY DR. SCHACHTA Z ZAJMOWANEGO PRZEZEŃ URZĘDU I MIANOWAŁ NA TO STANOWISKO NA PRZECIĄG LAT 4, WALTHERA FUNKA.

przy jednoczesnym zatrzymaniu przezeń urzędu ministra gospodarki.

Dr. Schacht pozostanie nadal w charakterze ministra, członkiem rządu Rzeszy, będąc przeznaczonym do spełniania zadań specjalnych.

Berlin, 20 stycznia.

(Pat) Ustąpienie dra Schachta ze stanowiska prezydenta Banku Rzeszy nie zaskoczyło ani niemieckich kół gospodarczych, ani zagranicznych kół politycznych. Od przeszło dwóch lat mówiło się o tym w niemieckich kołach gospodarczych, a w chwili, gdy w listopadzie 1937 r. dr Schacht opuszczał stanowisko min. gospodarki Rzeszy, ustępując miejsce obecnemu min. Funkowi, stanowiło publiczną tajemnicę, że postawił się on również wówczas do dyspozycji jako prezydent Banku Rzeszy. Mówiono wtedy, że kanclerz Hitler, posiadając duże zaufanie do finansowych zdolności Schachta, przeciwstawił się zasadniczo jego ustąpieniu.

Dr Schacht był prezydentem Banku Rzeszy od 1923 do 1930 r. oraz ponownie od 17 marca 1933 r., t. zn. był on nim jeszcze przed objęciem władzy przez narodowy socjalizm. Posiadał on ogromny autorytet w sprawach finansowych nietylko w Niemczech, ale i poza granicami Rzeszy.

Nie wydaje się jednak wykluczone, ŻE NA BEZPOŚREDNIOŚĆ DECYZJI WPŁYNĘŁY RÓWNIEŻ ROKOWANIA PROWADZONE OSTATNIO PRZEZ NIEGO W SPRAWACH ŻYDOWSKICH

Znane jest bowiem, że dr Schacht zajmuje w pewnych wypadkach stanowisko bardzo nieustępliwe, a nie pokrywające się nieraz z wytycznymi obecnej polityki gospodarczej Rzeszy.

Obecna sytuacja gospodarcza i aprowizacyjna Rzeszy, wynikająca z systemu autarchii, stosowanego przez Niemcy, pociąga za sobą

DUŻE KOMPLIKACJE FINANSOWE, związane ściśle z polityką socjalną i inwestycyjną. W tej dziedzinie DR SCHACHT ZAJMOWAŁ JUŻ OD DŁUŻSZEGO CZASU STANOWISKO RÓWNIEŻ ODMIENNE OD POGLĄDÓW PARTII NARODOWO - SOCJALISTYCZNEJ.

Objęcie stanowiska prezydenta Banku Rzeszy przez ministra gospodarki Funka dowodzi o niezłomnym postanowieniu rządu Rzeszy kroczenia ściśle po linii planu czteroletniego, którego wytyczne będą obecnie decydujące we wszelkich pociągnięciach zarówno ekonomicznych, jak i finansowych Niemiec.

Rokowania w sprawie emigracji Żydów przerwane

Rząd Rzeszy unika kontaktu z misją dr. Rublee, który opuszcza Berlin. — Następca Schachta, dr. Funk, przeciw kompromisom

Berlin, 20 stycznia.

Niespodziane ustąpienie dra Schachta ze stanowiska prezesa Banku Rzeszy przekreśla nadzieję uzyskania współpracy Niemiec w międzynarodowych wysiłkach rozwiązania problemu emigracji żydowskiej.

Dymisja Schachta, który odgrywał czołową rolę w rokowaniach z misją evianską, spowodowała przerwanie tych rokowań. Jak wiadomo, ostatnie rozmowy dotyczące zrewidowania wniosku dra Schacht, który dopiero wczoraj wręczony został Rublee'emu.

Panuje przekonanie, że w chwili obecnej sytuacja w zakresie emigracji żydowskiej z Niemiec jest znacznie gorsza, niż była przed przybyciem misji Rublee do Berlina.

Dymisja Schachta uważana jest w kołach poinformowanych za dowód zwycięstwa radykalnego skrzydła partii i rządu, skrzydła nie godzącego się na kompromisowe rozwiązanie kwestii emigracji, na zasadzie współpracy z państwami imigracyjnymi

Pod względem technicznym, rokowania misji Rublee uważać należy za przerwane. Dziś w godzinach południowych misja Rublee usiłowała za pośrednictwem placówek dyplomatycznych nawiązać ponowny kontakt ze sferami decydującym. Wysiłki te nie powiodły się.

Podjęcie dalszych rokowań zależy obecnie od ministra Funka. Jest jednak mało prawdopodobne, aby min. Funk zgodził się na kontynuowanie rokowań na tej samej kompromisowej płaszczyźnie, co dr Schacht. Jeżeli nie powiodą się wysiłki w sprawie nawiązania kontaktu z rządem Rzeszy, dyrektor Rublee z członkami swej misji opuści Berlin jeszcze dziś wieczorem, względnie jutro rano.

Bójka w parlamencie francuskim

Do gwałtownych scen doszło podczas przemówienia b. ministra Cota, który zarzucał prawicy, że jest na usługach propagandy niemieckiej

Rząd francuski był poinformowany o wizycie min. Becka u Hitlera

Paryż, 20 stycznia.

(PAT) Debata dzisiejsza w izbie deputowanych poza zagadnieniem hiszpańskim obracała się dokoła sprawy stosunków Francji do Europy centralnej i wschodniej.

WIELU MÓWCÓW ATAKOWAŁO POLITYKĘ ZAGRANICZNĄ MINISTRA BONNETA,

przy czym jeden z nich deputowany Pezet, poruszywszy sprawę wizyty min. Becka w Berchtesgaden, sprowokował ministra Bonneta do krótkiego oświadczenia, że

MIN. BECK PRZED UDANIEM SIĘ DO BERCHTESGADEN POINFORMOWAŁ O SWEJ PODRÓŻY RZĄD FRANCUSKI, KOMUNIKUJĄC JEDNOCZEŚNIE ŻE PRZYJAŹŃ POLSKO-FRANCUSKA STANOWI JEDNĄ Z PODSTAW POLITYKI RZĄDU POLSKIEGO. MIN. BONNET DODAŁ, ŻE JEST TO RÓWNIEŻ STANOWISKO RZĄDU FRANCUSKIEGO.

W czasie posiedzenia popołudniowego doszło na terenie izby do

BURZLIWYCH ZAJŚĆ,

które zmusiły przewodniczącego Izby Herriota do dwukrotnego zawieszenia posiedzenia w czasie przemówienia deputowanego radykalnego b. min. lotnictwa Cota.

Cot, który w dłuższym przemówieniu OBRAZOWAŁ NIEBEZPIECZEŃSTWA GROŻĄCE FRANCJI ZE STRONY NIEMIEC,

odpowiedział w pewnym momencie na przerywanie prawicy, uwagą, którą cała prawica poczuła się obrażona. Oświadczył on mianowicie, że przerywania te są dla niego dowodem, jak

POTĘŻNĄ JEST PROPAGANDA NIEMIECKA.

Deputowani prawicowi podnieśli wrzawę, domagając się odwołania tych słów, ewentualnie wyjaśnienia, co chciał przez nie powiedzieć. Pomimo prób Cota, aby wytłumaczyć to zdanie w sposób nie obrażający, wrzawa nie ustawała. Cot apelował kilkakrotnie, twierdząc, że

(Ciąg dalszy na str. 4-ej)

DELEGACJA STRONNICTW NA ZAMKU?

Ma ona rzekomo poruszyć sprawę nowej ordynacji wyborczej

Warszawa, 20 stycznia.

W kołach politycznych obiegają pogłoski o zamiarze sformowania delegacji ze strony czynników, znajdujących się poza obecnym parlamentem, która udałaby się na audiencję do Pana Prezydenta Rzplitej.

Delegacja ta miałaby oświadczyć Panu Prezydentowi, że wobec poważnej sytuacji międzynarodowej i doniosłych zagadnień wewnętrzno-politycznych, w interesie państwa jest przyśpieszenie procesu zmiany naszego prawa wyborczego do parlamentu.

Delegacja zwróciłaby się do P. Prezydenta R. P. o podjęcie w tej sprawie inicjatywy, wychodząc z założenia, że czynnik w państwie nadrzędny, któremu podlegają zarówno władze ustawodawcze i wykonawcze, może aktem swojej woli spowodować ruszenie tej doniosłej kwestii z miejsca.

Wedle tych samych źródeł, w skład delegacji mieliby wejść zarówno przedstawiciele stronnictw politycznych centrum i lewicy, a więc przede wszystkim ludowcy i socjaliści, jak też grono przedstawicieli świata nauki i sfer gospodarczo-społecznych, solidaryzujących się z przedstawionym wyżej punktem widzenia.

Nowy napad Czechów na policję polską

Dwaj policjanci i jeden żołnierz ranni. — Władze polskie wysiedliły 500 Czechów

CIESZYN, 20 stycznia.

(PAT). Dnia 18 i 20 bm. w powiecie cieszyńskim bojówki czeskich dywersantów „Sleszkiego Odboju" dokonały ponownie napadów, w pierwszym wypadku pomiędzy Olbrzykowicami a Łyżnicami na patrol graniczny policji, raniąc dwóch policjantów, w drugim w Ligocie Górnej, rzucając granat ręczny na leśniczówkę, w której kwaterowali żołnierze, raniąc jednego z nich.

W związku z powyższymi napadami polskie władze bezpieczeństwa wysiedliły z powiatów cieszyńskiego i frysztackiego na tery'orium czeskie 500 uciążliwych cudzoziemców.

Wołoszyn złożył w Berlinie „skargę" przeciw Pradze

prosząc o interwencję w sprawie odwołania gen. Prchali

Praga, 20 styczna.

(Pa) Z Husztu donoszą:

W ub. środę rząd Wołoszyna wysłał do urzędu spraw zagranicznych w Berlinie telegram, uskarżający się na postępowanie rządu czeskiego w sprawie mianowania gen. Prchalį członkiem rządu karpatoruskiego.

Telegram podkreśla, że rząd praski nie reaguje na protesty rządu Wołoszyna i depeszę w tej sprawie skierowaną do Pragi pozostawił bez odpowiedzi.

Ponieważ w dniu dzisiejszym przybyć mieli do Husztu gen. Syrovy i gen. Prchala, rząd Wołoszyna wystosował w ub. czwartek do urzędu spraw zagranicznych w Berlinie drugi telegram z prośbą o interwencję u rządu praskiego w kierunku zmiany decyzji mianowania gen. Prchali.

Rząd Wołoszyna wystosował również do rządu praskiego telegram z żądaniem odwołania gen. Prchali, grożąc abstynencją w obradach centralnego rządu praskiego.

Praga, 20 stycznia.

(Pat) Oficjalnie komunikują, że prez. Hacha mianował rząd słowacki w następującym składzie: Premier i minister spraw wewnętrznych Tiso, oświata — Sivak, finanse — Teplanski, komunikacja i roboty publiczne — Durcanski, handel, przemysł, rzemiosło i rolnictwo Pruzinski, sprawiedliwość — Vanco.

Praga, 20 stycznia.

(PAT) Urzędowo komunikują, że na podstawie art. 1 ustawy o autonomii Rusi Podkarpackiej rozpisane zostały na 12 lutego wybory do pierwszego sejmu karpatoruskiego.

Okopy na ulicach Barcelony

Do robót tych powołano wyłącznie kobiety i dzieci. — Powstańcy zajęli Igualada

Lerida, 20 stycznia.

(Pat) Agencja Reutera donosi, iż wojska gen. Franco wkroczyły do Igualada.

Lerida, 20 stycznia.

(Pat) Wojska powstańcze zajęły dziś rano Calaf, ważny węzeł komunikacyjny na drodze Cervera — Manresa oraz miejscowość Aberio Salanellas. Na odcinku Igualada zajęto Sampere. Na południowym skrzydle frontu dywizje nawarskie oraz oddziały marokańskie czynią stałe postępy.

Bilbao, 20 stycznia.

(Pat) Z Barcelony donoszą, iż przystąpiono tam wewnątrz miasta do gorączkowych prac nad wznoszeniem okopów i budowaniem schronów. Do robót tych powołano wyłącznie kobiety i dzieci.

Przygotowania te wywołały w Barcelonie wielką panikę, ogólnie bowiem przypuszczają, iż dojdzie do walk w obrębie miasta.

Dziś w południe samoloty gen. Franco bombardowały Barcelonę. Odłamki bomb trafiły w statek francuski „Commandant Charles Meriquess". Po południu 12 samolotów gen. Franco bombardowało miejscowości Vion i Manleu. Ofiarą bombardowania padło 16 zabitych i wielu rannych. Ponadto zginęło 5 osób podczas bombardowania m. Villanueva a Geltru.

Perpignan, 20 stycznia.

(Pat) Do portu Vendres przywieziono z Barcelony na 7 samochodach ciężarowych 45 ton sztab srebra i złota. Transport ten załadowano do wagonów idących do Paryża. Wysłany on został, jak i poprzednio przez rząd barceloński.

Lotniska w Anglii pilnie strzeżone

Policja otrzymała poufne ostrzeżenie o przygotowywanych zamachach

Londyn, 20 stycznia.

(PAT) Scottland Yard otrzymał poufną wiadomość, że działalność terorystów irlandzkich skierowana będzie przeciwko lotniskom. Wczoraj o północy policja odebrała anonimowy telefon,

OSTRZEGAJĄCY O PRZYGOTOWYWANYM ZAMACHU NA WIELKIE CYWILNE LOTNISKO HENDON, POD LONDYNEM.

Natychmiast na lotnisko wysłano specjalny oddział policji i detektywów, który przystąpił do skrupulatnego przeszukiwania hangarów i innych zabudowań.

Nie znaleziono niczego podejrzanego, jednakże komenda lotniska nakazała,

ABY WSZYSTKIE SAMOLOTY WYPROWADZONO Z HANGARU.

i pozostawiono przez kilka dni poza obrębem zabudowań. Wysłano również wzmocnione oddziały policji do dwóch innych lotnisk wojskowych w Biggin Hill w hrabstwie Kent i West Weald w hrabstwie Essex. I w tych wypadkach policja otrzymała podobne ostrzeżenia, jak w Hendon.

O alarmistycznych nastrojach spowodowanych wiadomościami o zamachach bombowych świadczy fakt, że dziś po południu policja londyńska została postawiona na nogi wiadomością o rzekomym wybuchu bomby w galerii obrazów na Trafalgar Square.

Okazało się, iż powodem alarmu były ćwiczenia, jakie odbywał na placu, położonym tuż za muzem, oddział cywilnej obrony przeciwlotniczej.

Londyn, 20 stycznia.

(Pat) De Valera polecił wczoraj wysokiemu komisarzowi w. państwa irlandzkiego Dulanty wyrazić premierowi Chamberlainowi i jego małżonce ubolewanie z powodu zamachu, dokonanego na ich syna, i zapewnić, że syn ich jest zupełnie bezpieczny.

„Merkuriusz Polski" przed sądem

za zniesławienie Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich

Warszawa, 20 stycznia.

Dziś rozpoczął się w Warszawie proces Syndykatu Dziennikarzy Warszawskim przeciwko p. Babińskiemu, red. „Merkuriusza Polskiego".

P. Babiński dopuścił się zniesławienia Syndykatu, stwierdzając, iż toleruje on korupcję.

Na rozprawie obrońcy Babińskiego, adwokaci Jodzewicz i Rabski zgłosili wniosek o odbycie rozprawy przy drzwiach zamkniętych.

Przedstawiciel Syndykatu adwokat Szurlej sprzeciwił się temu wnioskowi, oświadczając, iż Syndykat nie ma nic do ukrywania.

Sąd odrzucił wniosek o odbycie rozprawy przy drzwiach zamkniętych. Na dzisiejszej rozprawie przesłuchano, zarówno świadków oskarżenia, jak i obrony, którzy jednak nie potrafili udowodnić zarzutów, stawianych przez p. Babińskiego.

Sąd zarządził przerwę, aż do poniedziałku godz. 12-ej w południe. Na poniedziałkowym posiedzeniu głos zabiorą strony.

Testament zabitego Codreanu

złożono wczoraj w sądzie bukaresztenskim

Bukareszt, 20 stycznia.

(PAT) W dniu dzisiejszym w wydziale cywilnym trybunału bukaresztenskiego złożono testament zabitego przywódcy Żelaznej Gwardii Codreanu oraz akt zgonu wystawiony przez zarząd więzienia Jilava.

W testamencie tym Codreanu stwierdza na wstępie, że wprawdzie nie przypuszcza, aby miał umrzeć, na wszelki wypadek rozporządza jednak swym majątkiem w sposób następujący: Urządzenie domu zapisuje żonie. 50-cio hektarową posiadłość w miejscowości Fretzeszt zapisuje w równej części swej żonie, córce i matce. Tak samo rozdziela plac o powierzchni 5.600 m. kw. w miejscowości Predea.

Tytuł własności i wszelkie dochody z książki swej zapisuje po połowie żonie i matce, a samochód, który otrzymał w darze od przyjaciół przeznacza żonie.

Delegacja Żydów na konferencj[...] londyńską

Na czele jej stanie dr. Weizman[...]

Jerozolima, 20 styczni[...]

(Pat) Agencja Żydowska postanowił[...] definitywnie wziąć udział w konferen[...]cji okrągłego stołu. Do delegacji Age[...]ncji Żydowskiej należeć mają: prezyde[...] Agencji Żydowskiej dr Weizmann, pr[...]wódca socjalistów palestyńskich B[...] Gurion oraz przedstawiciele partii rad[...]kalnej: prof. Brodecki, Czertok i B[...] Cwi.

W kołach politycznych zwraca s[...] szczególną uwagę na fakt, iż deleg[...]ci reprezentują najbardziej pod wzg[...]dem politycznym ugodowy kierunek [...] sjoniźmie.

Kair, 20 stycznia.

(Pat) Członkowie palestyńskiego [...]mitetu arabskiego opuszczą w niedz[...] wieczorem Kair, udając się na pok[...]dzie statku brytyjskiego przez P[...] Said do Londynu.

Nowy wojewoda stanisławowski

Warszawa, 20 stycznia.

(PAT) P. Prezydent Rzplitej zwo[...] p. Stefana Pasławskiego ze stanowis[...] wojewody stanisławowskiego i mian[...]wał wojewodą stanisławowskim p. S[...]nisława Jareckiego, dotychczasowe[...] dyrektora biura inspekcji w minist[...]stwie spraw wewnętrznych.

Neofici aplikanci w żydowskich seminariach

Warszaw, 20 stycz[...]

Sensację wśród palestry wyw[...] fakt przydzielenia szeregu neofit[...], którzy przeszli na wyznania chrze[...]jańskie, do grup żydowskich aplik[...]tów na seminariach warszawskiej Ra[...] Adwokackiej.

Roosevelt domaga się przedłużenia pełnomocnictw

Waszyngton, 20 stycznia.

(PAT) Prezydent Roosevelt zwr[...] się do kongresu z wnioskiem o prze[...]żenie na dalsze dwa lata czyli do 30 czerwca 1941 roku pełnomocnictw [...]dzielonych prezydentowi w zakresie [...]lityki monetarnej: ustalania wartości [...]lara oraz gospodarowania fundus[...] stabilizacyjnym.

Wybuch miny na linii kolejowej Jerozolima Lydda

Jerozolima, 20 styc[...]

(Pat) Ubiegłej nocy podłożono [...] linii kolejowej Jerozolima — Lydd[...] pobliżu Ramleh minę, której wy[...] zabił jednego brytyjskiego żołnier[...] zaś ciężko ranił.

Klejnoty wartości 100 tys. zamurowane w mieszkaniu znanego pasera

Warszawa, 20 styc[...]

Policja stołeczna przeprowa[...] rewizję w mieszkaniu pasera M[...]kleida przy ul. Miłej 13, zwanego [...]ramkiem Złotnikiem".

W wyniku szczegółowej rewizji [...]bito mur i natrafiono na misterną s[...]kę w ścianie, wewnątrz której zna[...]no kosztowności, a m. in. mnóstwo [...]rączek złotych, zegarków, złotych [...]pierośnic, naszyjników, brylantów na sumę około 100.000 złotych.

Biżuteria pochodziła z kradzie[...] czym świadczyły monogramy. M[...]kleida oraz złodziei z którymi po[...]wał on w kontakcie aresztowano.

Połączenie gazet wiedeńsk[...]

Wiedeń, 20 styczni[...]

(PAT) Dzienniki „Neue Freie [...]se", „Neues Wiener Journal" i „[...] Wiener Tagblatt" zostały połączo[...]kazywać się będą odtąd na terenie [...]nej Rzeszy jako jedno wydawnict[...]

W b. Austrii dzienniki te wych[...] będą jeszcze przez czas jakiś osob[...]

Polska musi uzyskać kolonie

Ciężka sytuacja Polaków w Niemczech. — Nawiązanie stosunków z Litwą jest pośmiertnym zwycięstwem Wielkiego Marszałka

Obrady sejmowej komisji budżetowej nad resortem spraw zagranicznych

Warszawa, 20 stycznia.

Dziś komisja budżetowa sejmu obradowała nad projektem budżetu ministerstwa spraw zagranicznych.

Referował pos. Surzyński.

Na wstępie zajmuje się referent politycznym bilansem roku zeszłego. Był rok historycznych zmian — mówił — sukcesów naszych, które potwierdzają słuszność linii politycznej, wskazanej przez Józefa Piłsudskiego.

W chaosie europejskim

BYLIŚMY W ROKU UBIEGŁYM W TEJ CZĘŚCI EUROPY ELEMENTEM SIŁY, POKOJU, POWAGI I BEZPIECZEŃSTWA.

Nawiązanie stosunków z Litwą jest spełnieniem nie tylko nakazów racji politycznej, ale i potrzeby serc polskich. Jest to

POŚMIERTNE ZWYCIĘSTWO WIELKIEGO MARSZAŁKA.

Śląsk Zaolziański wrócił do Macierzy. Wyciągnięta została drzazga, która jątrzyła organizm narodu.

Po tym wstępie politycznym sprawozdawca omawia problematy o charakterze społecznym w działalności M. S. Z., mianowicie: sytuację Polaków za granicą, sprawy emigracyjne oraz kolonialne.

Niepokojące wieści z Niemiec

Rodacy nasi zagranicą muszą współdziałać z Polakami, mieszkającymi w granicach Rzeczypospolitej, dla budowania wielkości Narodu.

Co się tyczy Niemiec, to możemy patrzyć niemal codziennie na ewolucję losu półtoramilionowej rzeszy Polaków tam zamieszkałych. Żywimy od 5 listopada 1937 r. nadzieję, że zagadnienie Polaków w Niemczech nie będzie powodem utrudniania wzajemnych stosunków międzypaństwowych. Spełnienie tej nadziei nie od nas zależy.

WIADOMOŚCI, KTÓRE PRZYCHODZĄ Z NIEMIEC, SĄ NIEPOKOJĄCE.

Powrót Zaolzia do Polski nie zwalnia nas od dalszego zainteresowania się losem rodaków, pozostałych jeszcze w państwie Czechów i Słowaków.

O Żydach

O ile na odcinku emigracji sezonowej mamy do zanotowania poważne wzmożenie aktywności, o tyle ogromne trudności piętrzą się w sprawie

EMIGRACJI ŻYDOWSKIEJ.

Z powodu głębokich przemian w różnych krajach Europy, problemat żydowski stał się dziś jednym z najbardziej palących zagadnień międzynarodowych. Państwa zachodnie i zamorskie traktują to zagadnienie wyłącznie pod kątem widzenia uchodźców z Niemiec.

W Polsce problemat ten sprowadza się do konieczności wznowienia zahamowanej po wojnie emigracji żydowskiej. Traktowanie problematu przez państwa zachodnie wyłącznie pod kątem uchodźców z jednego państwa wywołać musi wrażenie, że tworzenie uchodźców jest w praktyce premiowane, a szukanie rozwiązania problematu emigracji żydowskiej z Polski stawia nasze Państwo w sytuacji upośledzonej.

Mimo trudności, ministerstwo spraw zagranicznych prowadzi nieustanną akcję w kierunku rozwiązania problematu.

Usiłowania ministerstwa idą w trzech kierunkach:

PODKREŚLENIA ZNACZENIA PALESTYNY ZE WZGLĘDÓW NARODOWYCH I RELIGIJNYCH DLA EMIGRACJI ŻYDOWSKIEJ;

wykorzystania wszystkich możliwości — niestety bardzo nikłych — w klasycznych krajach imigracyjnych; znalezienie nowych terenów emigracyjnych, umożliwiających akcję osiedleńczą na większą skalę.

Zagadnienie emigracji żydowskiej ma charakter wybitnie międzynarodowy i wymaga multilateralnego porozumienia wszystkich zainteresowanych państw.

Z drugiej strony społeczeństwo żydowskie musi zrozumieć, że poza jego dążeniami istnieją interesy polskie. Naród polski nie cofnie się przed przeprowadzeniem swoich interesów życiowych mimo wszelkie trudności. Obecnie jest jeszcze czas na spokojne rozwiązanie zagadnienia, ale

JEŚLI NIE BĘDZIE INNEGO WYJŚCIA, BĘDZIEMY MUSIELI PODJĄĆ ROZWIĄZANIE ZAGADNIENIA ŻYDOWSKIEGO WE WŁASNYM ZAKRESIE.

Omawiając sprawy kolonialne, referent podkreśla, że minister Beck jest pierwszym polskim ministrem, który nie tylko zwrócił uwagę na

doniosłość posiadania przez Polskę kolonii

ale sprawę tę umieścił w rzędzie swych zamierzeń realizacyjnych. Dzisiaj nasze kolonialne dążenia są coraz bardziej rozumiane i uznawane przez opinię międzynarodową

Sfery gospodarcze często narzekają, że państwo wkracza w sferę inicjatywy prywatnej. Dlaczego inicjatywa prywatna nie przejawia się w kierunku eksploatacji gospodarczej kolonij i handlu z nimi? Dlaczego nie powstają wielkie kompanie eksportowo-importowe dla handlu z Afryką, gdzie są tak potrzebne nam surowce mineralne i roślinne? Dlaczego nie powstają przedsiębiorstwa żeglugi towarowej i t. d. Afryka, to obszar, na którym kopalnie dają dywidendy, a zbiór jednoroczny płodów rolnych pozwala w niektórych przypadkach na pokrycie nietylko wszystkich kosztów, związanych z zagospodarowaniem terenu, ale i kosztu nabycia ziemi.

Uważam za wskazane wprowadzenie szeregu poprawek, dotyczących zwiększenia kredytów o 825.000 zł. na wydatki nie objęte w preliminarzu.

Po referencie zabrał głos p. wiceminister spraw zagranicznych Szembek.

Przemówienie wicemin. Szembeka

Kryzys Ligi Narodów i powrót do dawnych metod pracy dyplomatycznej

Wysoka Komisjo!

Wzmocnienie aktywności w dziedzinie polityki zagranicznej Państwa jest dla nas nie tylko potrzebne, ale wprost Państwu naszemu przez ogólną sytuację narzucone. Fakt ten w ogólnym ujęciu jest chyba najszerszej opinii publicznej dostatecznie znany.

Chciałbym tu tylko do tego ogólnego stwierdzenia dodać, że wzmocnienie pracy całego aparatu zagranicznego, jakim Rzeczypospolita rozporządza, wynika nie tylko z ilości i wagi wydarzeń, które obserwujemy w tym okresie i to wydarzeń bardzo blisko Państwo nasze obchodzących, ale także z ich trwałych skutków. Wspominam o tym dlatego, że wydarzenia przechodzą i mijają, natomiast po każdym większym wstrząsie pozostają pewne trwałe ślady, do których na stałe dostosować trzeba prace resortu spraw zagranicznych.

Z pomiędzy tych trwałych zmian stwierdzić przede wszystkim trzeba

WYRAŹNY KRYZYS WSZYSTKICH STAŁYCH INSTYTUCJI MIĘDZYNARODOWYCH Z LIGĄ NARODÓW NA CZELE.

Odbija się to na technice pracy. Praktycznie powiedzieć można, że za dobrych lat instytucji genewskiej bardzo znaczna ilość spraw dyskutowali kilka razy w roku kierownicy polityki zagranicznej między sobą, nie tyle przy stole Ligi, ile z racji swych spotkań w Genewie. Placówki dyplomatyczne otrzymywały potem w wyniku tych narad jako zadanie swoje raczej część wykonawczą pracy politycznej. Było to dla placówek znacznym uproszczeniem. Dziś gdyby chcieć nawet brać w zjazdach genewskich udział, to i tak nie spotka się tam dużej części interesujących nas politycznie partnerów, wobec czego poza nielicznymi z konieczności podróżami ministerialnymi, ambasady i poselstwa nasze

WRÓCIĆ MUSZĄ DO DAWNYCH METOD PRACY DYPLOMATYCZNEJ

i coraz więcej spraw załatwiać same od początku do końca.

Już w poprzednich debatach niejednokrotnie omawiane było zjawisko powszechnego wzrostu ingerencji państw w dwóch dziedzinach życia, to jest

W MIĘDZYNARODOWEJ WYMIANIE TOWAROWEJ I W RUCHU LUDNOŚCI,

który interesuje nasze państwo, jako państwo emigracyjne.

Jeśli chodzi o kwestię wymiany dóbr, to dzisiejsze warunki życia wskazują w sposób dobitny, że chodzi tu nie tyle o ilość wymienionych towarów, ale o ich rozdział i jakość. Na czoło tego zagadnienia zaczyna się wybijać

SPRAWA SUROWCÓW.

Jest ona nie tylko przedmiotem stałych negocjacji międzynarodowych o wymianę takiej, czy innej ilości tonn towarów, ale stała się jednym z naczelnych problemów światowych. W tej sprawie chodzi zatem nie tylko o bilateralne ułożenie wymiany z poszczególnymi partnerami, ale o głębiej sięgające myśli w poszukiwaniu nowych rozwiązań, jakby nowej wersji, tak zwanego

PROBLEMU KOLONIALNEGO.

A zatem i tu polityczna strona zagadnienia dominować zaczyna wyraźnie nad stroną czysto komercjalną.

Poruszony przez rząd polski bodaj po raz pierwszy na szerokim gruncie międzynarodowym

PROBLEM PLANOWEJ EMIGRACJI ŻYDOWSKIEJ

stał się w obecnym okresie przedmiotem znacznie realniejszych wysiłków międzynarodowych. W Polsce społeczna i ekonomiczna strona tego zagadnienia

STWARZA KONIECZNOŚĆ DZIAŁANIA MIĘDZYNARODOWEGO

Dyskusja na ten temat między szeregiem mocarstw posiada tyle cech charakteru par excellence politycznego, że temat ten z konieczności będzie mógł znaleźć swe omówienie w ramach debaty na komisji spraw zagranicznych.

Pos. Sommerstein o emigracji i dyskryminacji

„Nie naszą jest winą, że zamknięto wrota imigracji" — Świat nie daje premii za prześladowania. — Kogo pozbawia się obywatelstwa?

Po przemówieniu wicemin. Szembeka przystąpiono do dyskusji, w której jako pierwszy, zabrał głos poseł Wagner. Mówca porusza m. inn. zagadnienie emigracji żydowskiej. Wprawdzie merytorycznie

PORUSZYĆ MA TĘ SPRAWĘ JESZCZE MIN. BECK.

Tym nie mniej, mówca apeluje do społeczeństwa żydowskiego i jego przedstawicieli parlamentarnych, ażeby zajęli w tej sprawie jasne i pozytywne stanowisko, gdyż przy współdziałaniu społeczeństwa żydowskiego z polskim, sprawa ta może być załatwiona z pożytkiem obu narodów.

Pos. Sommerstein przypominając, że czasy są dziwne i ciężkie, a świat znajduje się na rozstajnych drogach między pokojem a wojną, stwierdza, iż ważnym instrumentem samodzielnej polityki jest zwartość wewnętrzna Państwa.

Dewiza p. premiera, że stać Polskę na uczciwą politykę nawet w kwestii żydowskiej, stanowić musi podstawę prac ministerstwa spraw zagranicznych i jego sternika dla ugruntowania niezależności polityki.

NA NASZYM TERENIE USIŁUJĄ DZIAŁAĆ OBCE AGENTURY, ZDĄŻAJĄCE DO UTWORZENIA FERMENTU, DO PRZECIWSTAWIENIA JEDNYCH OBYWATELI DRUGIM, DLA PODWAŻENIA OWEJ ZWARTOŚCI.

Z kolei pos. Sommerstein przechodzi do zagadnienia emigracji żydowskiej i polemizuje tutaj z wywodami referenta wicemarszałka Surzyńskiego.

Referent przypisuje zbyt wielką rolę w rozwiązywaniu tego problemu społeczeństwu żydowskiemu — stwierdza pos. Sommerstein. Społeczeństwo to niczym nie przyczyniło się do wytworzenia, lub podtrzymywania tych trudności, jakie wywołało wstrzymanie emigracji do różnych krajów. Nie ponosi ono za to żadnej odpowiedzialności. Domagamy się raczej

WZNOWIENIA NORMALNEJ EMIGRACJI. NICZEGO NIE ZANIEDBAMY, AŻEBY DYSPROPORCJE ZACHODZĄCĄ MIĘDZY REALNYMI MOŻLIWOŚCIAMI EMIGRACYJNYMI, A POTRZEBAMI DOBROWOLNEJ EMIGRACJI, UCZYNIĆ CORAZ MNIEJSZĄ

— Chcę tylko podkreślić — oświadcza pos. Sommerstein—w związku z niektórymi zdaniami z przemówienia p. referenta,, że coraz bardziej wytwarza się to przekonanie w świecie, na tym forum, które rozpatruje problemy emigracyjne, że

NIE DAJE SIĘ PREMII ZA PRZEŚLADOWANIE, ZA BEZPRAWIE, ZA BRUTALNY GWAŁT, ZA DEPTANIE UCZUĆ LUDZKOŚCI.

Pos. Sommerstein podkreśla dalej, że agitacja w kierunku eksterminacji i dyskryminacji, raczej krzyżuje wysiłki w kierunku racjonalnego rozwiązywania poruszonego zagadnienia, aby nie powie-

Ciąg dalszy na str. 4-ej.

Pos. Sommerstein o emigracji i dyskryminacji

(Dokończenie).

dzieć, że je paraliżuje że je całkowicie unicestwia.

Z kolei pos. Sommerstein porusza SPRAWĘ OBYWATELI POLSKICH-ŻYDÓW W NIEMCZECH i W GDAŃSKU.

— NA TERENIE W. M. GDAŃSKA DZIEJĄ SIĘ RZECZY STRASZNE.

Dotyczą one wogóle nietylko ludności żydowskiej, w tej liczbie Żydów obywateli polskich, ale też i Polaków.

Bojkotem gospodarczym, niszczeniem placówek gospodarczych objęci są zarówno Żydzi, jak i Polacy. Żydów bije się, aresztuje pod pozorem znalezienia u nich broni, podrzuconej przez te same organy.

WYMUSZA SIĘ PODPISYWANIE DEKLARACJI O POSIADANIU BRONI, BY STWORZYĆ PODSTAWĘ DO WYDALENIA.

— Proszę p. ministra, — mówił pos. Sommerstein, — aby energicznie wkroczył. Chodzi nie tylko o interes tych obywateli, ale o podtrzymywanie praw Polski na terenie wolnego miasta Gdańska, co jest możliwe tylko przy zachowaniu autorytetu Państwa Polskiego i przeciwstawieniu się wszelkim bezprawiom, jakie dzieją się na tej „Gau“, której gauleiterem jest Foerster, a któremu podlega senat wolnego miasta.

— Chcę jeszcze w końcu kilka słów poświęcić

USTAWIE O POZBAWIANIU PRAW OBYWATELSKICH.

Właściwie nie wiadomo, kto ją wykonuje. Ministerstwo spraw zagranicznych powiada, że orzeczenia wydaje ministerstwo spraw wewnętrznych. To ministerstwo zasłania się znowu tym, że jest tylko stacją końcową. Podstawę stanowi wniosek ministerstwa spraw zagranicznych.

Pos. Sommerstein zwraca wobec tego uwagę, iż

POZBAWIA SIĘ OBYWATELSTWA LUDZI, KTÓRZY WIELOKROTNIE W OKRESIE 5 LAT WRACALI DO KRAJU, KTÓRZY W TYM CZASIE STAWALI DO POBORU, ODBYWALI SŁUŻBĘ WOJSKOWĄ I ĆWICZENIA WOJSKOWE, DALEJ POZBAWIA SIĘ OBYWATELSTWA LUDZI, KTÓRZY DLA CELÓW LECZENIA OKRESOWO WYJEŻDŻALI ZAGRANICĘ I CO ROKU DŁUŻSZY CZAS PRZEBYWALI W KRAJU.

Pos. Sommerstein poruszył również sprawę pozbawienia obywatelstwa studentów, którzy na studiach przebywali zagranicą.

W zakończeniu pos. Sommerstein zwraca się z prośbą, aby MSZ. opiekowało się wszystkimi obywatelami polskimi, bez względu na wyznanie i narodowość w sposób równomierny i

AŻEBY WYKONANIE USTAWY O POZBAWIENIU OBYWATELSTWA ODBYWAŁO SIĘ W MAJESTACIE PRAWA,

ażeby usunięte zostały te niedopatrzenia wyżej wskazane, a prowadzące do tak tragicznych skutków.

Po kilku jeszcze przemówieniach i odpowiedzi wicemin. Szembeka budżet ministerstwa spraw zagranicznych został uchwalony.

Zapałki są za drogie

Ostra krytyka działalności monopolu zapałczanego

W dalszym ciągu obrad komisja wysłuchała referatu pos. Sobczyka o preliminarzu budżetowym **monopoli.** Referent podkreślił, że **monopole państwowe stanowią jeden z poważniejszych dochodów Skarbu Państwa, gdyż wpłata ich, zgodnie z preliminarzem na r. 1939/40 wynosi niemal 30 proc. wszystkich dochodów zwyczajnych i nadzwyczajnych i wyraża się sumą 725.016.700 zł.** W porównaniu do wpłaty w budżecie za okres 1938/39 jest ona wyższą o kwotę 32.809.700 zł.

Podczas dyskusji pos. **Barański wystąpił z ostrą krytyką gospodarki Monopolu Zapałczanego.** Przed stworzeniem spółki przemysł zapałczany produkował tanio, dużo i eksportował. **Obecnie pracują tylko 4 fabryki. Ceny są za wysokie, a eksport zniknął.**

W zakresie uprzemysłowienia Spółka ma na swoim koncie tylko minusy. Potrzebne są patyczki do zapałek na eksport zagranicę, ale Spółka, która eksploatuje monopol, sama patyczków nie produkuje, ani nie udziela zezwolenia na taką produkcję, podczas, gdy na Kresach Wschodnich mamy dużo osiki, nadającej się na ten cel.

Spółka ma monopol w odbiorze surowców. W myśl umowy, cena zapałek ma zależeć od ceny drzewa i ceny chemikaliów, na których produkcję Spółka również ma monopol. Spółka płaci więc sobie drogo za chemikalia i za drzewo, ażeby utrzymać wysoką cenę zapałek

Mówca domaga się, aby Spółce wytłumaczyć z naciskiem, że w własnym interesie powinna dbać o to, żeby w opinii publicznej nie uchodziła za spółkę nielojalną.

St. Zjednoczone fortyfikują kanał Panamski

i wyspy na Pacyfiku. — Dodatkowe kredyty na reorganizację armii

Waszyngton, 20 stycznia.

(PAT). Prezydent Roosevelt oświadczył na konferencji prasowej, że zostaną wyasygnowane nowe kredyty na urządzenia portowe, budowę koszar oraz założenie baz lotniczych na wyspie Guan (wyspy Mariańskie na Pacyfiku).

Prezydent dodał, iż sytuacja międzynarodowa może zmusić Stany Zjednoczone do ufortyfikowania tej wyspy, przy czym Ameryka nie zamierza podejmować rokowań z Japonią w tej sprawie. Według oświadczenia, złożonego przez oficerów sztabu generalnego na posiedzeniu komisji wojskowej izby reprezentantów, armia amerykańska projektuje utworzenie 34 pułków obrony przeciwlotniczej.

Gen. Marschall zaznaczył, iż obecnie istnieje w armii regularnej 5 pułków obrony przeciwlotniczej, a w gwardii narodowej 10. Generał dodał, iż dla celów obrony przeciwlotniczej użyty będzie nowy typ dział przeciwlotniczych 37-milimetrowych.

Generał zaznaczył równocześnie, iż rząd Stanów Zjednoczonych zamierza w najbliższym czasie wzmocnić garnizony na obszarze kanału Panamskiego or[...] wybudować tam kosztem 4 i pół milio[...] dolarów drogę strategiczną.

• • •

SZANGHAI, 20 stycznia.

(PAT). Z wysp Filipińskich dono[...] iż tamtejszy patrol wojskowy od[...] wczoraj na wyspie Luzon szereg str[...]łów do grupy, składającej się z 20 ryb[...]ków japońskich.

Rybacy mieli się rzekomo w tam[...]szym porcie dopuścić kradzieży drze[...] Jeden z Japończyków został ciężko ra[...]ny i wzięty do niewoli, pozostali zdo[...] zbiec. W tutejszych kołach polityczny[...] przywiązują do tego incydentu d[...] znaczenie, ponieważ między Japonią [...] wyspami Filipińskimi istnieje od p[...]nego czasu naprężenie na tle praw ry[...]łówstwa.

Min. Chvalkovsky w Berlinie

Będzie on konferował z Ribbentropem

Praga, 20 stycznia.

(Pat) Dziś o godz. 23.40 odjechał do Berlina minister spraw zagranicznych Chvalkowsky w towarzystwie szefa gabinetu radcy Masarzika.

Na dworcu żegnali go w zastępstwie posła niemieckiego w Pradze radca legalny von Schleinitz i attache prasowy von Gregory.

Poseł niemiecki minister Eisenlohr oraz radca legacyjny v. Henckel, który od dłuższego czasu pełni obowiązki charge d'affaires w Pradze, znajdują się obecnie w Berlinie, gdzie będą obecni przy rozmowach ministra Chvalkowsky'ego z min. Ribbentropem.

Spław drzewa polskiego do Kłajpedy

rozpocznie się natychmiast po ruszeniu lodów na Niemnie

Warszawa, 20 stycznia.

W wyniku zawarcia umowy handlowej polsko - litewskiej oraz umów regulujących spław na Niemnie, podjęty został wielki handel drzewny, który zahamowany był od 20 lat, wobec nieunormowania stosunków miedzy Polską a Litwą.

Finalizowane są pertraktacie, dotyczące pierwszej dużej transakcii między litewskim syndykatem drzewnym a dyrekcją Lasów Państwowych, o dostawę 90.000 mtr sześciennych drzewa z województw wileńskiego i nowogródzkiego. Wartość zakupu wynosi około 3 mil. złotych.

Natychmiast po ruszeniu lodów na Niemnie rozpocznie się spław drzewa polskiego do Kłajpedy.

Zatory lodowe na Wiśle

rozsadzane są bez przerwy przez minerów

Kielce, 20 stycznia.

(PAT). W czwartek w godzinach popołudniowych naskutek akcji minerów zator lodowy, jaki utworzył się przy ujściu Sanu do Wisły, ruszył w dół rzeki. W nocy na 20 bm. lody zatrzymały się między mostem kolejowym a Sandomierzem.

Powyżej Sandomierza utworzył się nowy olbrzymi zator lodowy długości 8 klm., mniejszy zator długości 4 klm. powstał pomiędzy ujściem Koprzywianki a Ostrołęką. Poziom Wisły pod Sandomierzem wynosi w chwili obecnej 4,61 cm. ponad stan normalny. Ponadto skutkiem zatorów nurt rzeki przeniósł się na lewy brzeg Wisły zagrażając wałom ochronnym i mostom.

Akcja rozsadzania lodów trwa bez przerwy. Również na terenie powiatu iłżeckiego utworzył się w dniu dzisiejszym zator, który spowodował podniesienie się poziomu wody na Wiśle o 3,27 ponad poziom normalny. Zator ten jednak w godzinach popołudniowych naskutek wód ruszył i niebezpieczeństwo minęło.

Stanisławów, 20 stycznia.

(PAT). W związku z roztopami śnieżnymi, stan wody na Dniestrze podniósł się o 2,82 mtr. ponad poziom normalny. Na rzece Stryj poziom wody podniósł się o 1,52 ponad stan normalny.

Bójka w parlamencie francuskim

(Dokończenie).

chciał wskazać, że

PROPAGANDA NIEMIECKA TWORZĄC PAKT ANTYKOMINTERNOWSKI, CHCIAŁA PRZEZ STRASZAK KOMUNIZMU WPŁYNĄĆ NA OPINIĘ POSZCZEGÓLNYCH KRAJÓW.

Wyjaśnienie to nie wystarczyło przedstawicielom prawicy i po ponownym wznowieniu posiedzenia

DOSZŁO NIEMAL DO BÓJKI MIĘDZY DEPUTOWANYMI KOMUNISTAMI, A PRAWICĄ.

W czasie tych zajść komuniści rzucali pod adresem prawicy obelgi,

NAZYWAJĄC PRAWICĘ „AGENTAMI HITLERA“, A PRAWICA WOŁAŁA POD ADRESEM KOMUNISTÓW, ŻE SĄ „AGENTAMI MOSKWY“.

Przewodniczący Herriot zmuszony był po raz drugi zawiesić posiedzenie, wyrażając ubolewanie, że tego rodzaju incydenty mogą zakłócać tak doniosłą debatę.

Paryż, 20 stycznia.

(PAT) Debata w izbie deputowanych w sprawie polityki zagranicznej przeciąga się coraz bardziej i wątpliwe jest, aby izba zdołała zakończyć ją we wtorek.

W kuluarach parlamentarnych oczekują, że we wtorek przed południem odbędzie się posiedzenie stronnictwa radykalnego przy udziale premiera i ministra spr. zagr., które ustali taktykę stronnictwa i rządu w chwili zamknięcia dyskusji oraz prawdopodobny tekst wniosków radykalnych w sprawie polityki zagranicznej, przy których

RZĄD POSTAWIŁBY VOTUM ZAUFANIA.

W kuluarach parlamentarnych uważają za rzecz przesądzoną, że zarówno rząd, jak i partia radykalna wypowiedzą się w najbardziej drażliwej sprawie, t. j. w sprawie Hiszpanii za utrzymaniem neutralności.

Król bułgarski w Londynie

Rzym, 20 stycznia.

(PAT) O godz. 22-ej król bułgarski Borys przybył do Londynu.

Warszawa, 20 stycznia.

(PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował p. Jerzego Brzozowskiego, dyrektora biura prezydialnego prezesa rady ministrów, podsekretarzem stanu w prezydium rady ministrów.

TRZY DNI WOJNY W ŁODZI

Wielkie ćwiczenia przeciwlotnicze odbędą się 26, 27 i 28 b. m. — Ataki bombowe i gazowe eskadr „nieprzyjacielskich". — Cała ludność musi być przygotowana do tych ćwiczeń

Ćwiczenia obrony przeciwlotniczej, jakie odbędą się w Łodzi w dniach 26, 27 i 28 bm. t. j. czwartek, piątek i sobotę przyszłego tygodnia, pod względem swego zasięgu i znaczenia, nie znane były dotąd w naszym mieście. Będzie to jakgdyby **prawdziwa wojna, ze wszystkimi towarzyszącymi jej atrybutami**, w czasie której nie tylko dowództwo obrony przeciwlotniczej w Łodzi, ale cała **ludność będzie musiała zdać egzamin ze swej sprawności, swego zdyscyplinowania i zrozumienia sytuacji, jaka może wyłonić się na wypadek prawdziwej wojny.**

Należy pamiętać, że **lotnictwo wojskowe**, poruszające się z olbrzymią szybkością, zdolne ponadto do dłuższych lotów z ładunkiem **znacznej ilości bomb, może sięgnąć do każdego zakątka kraju i zbombardować go.** Na napady lotnicze narażone są w czasie wojny **wszystkie** miasta. I dlatego **wszyscy obywatele muszą przygotować się do obrony, muszą wyszkolić się, aby w krytycznych chwilach móc radzić samym sobie i w ten sposób ułatwić władzom przeprowadzenie całości akcji obronnej.**

Zapowiedź ćwiczeń w Łodzi

Trzydniowe ćwiczenia w Łodzi mają dać możliwie pełny obraz wojny, bez jedynie użycia ostrych pocisków, ale z **uwzględnieniem wszystkich możliwości prawdziwego ataku lotniczego.** Cały sztab t. zw. rozjemców, których rozpoznawać się będzie po białych opaskach na czapkach, czuwać będzie **nad wykonywaniem z jednej strony ćwiczeń, a z drugiej nad zachowaniem się ludności.** Rozjemca taki będzie jakgdyby **panem życia i śmierci ludności w czasie ćwiczeń.** On orzekać będzie, gdzie padła **bomba gazowa lub zapalająca, kto z ludności został „ranny" czy „zagazowany" i od jego decyzji nie będzie żadnej zgoła apelacji.**

Może się zdarzyć, że z planu ćwiczeń wyniknie, iż bomba spadła na podwórze jakiegoś domu. **Rozjemca może wówczas odwiedzić wszystkie mieszkania, znajdujące się w tym domu, wszystkie warsztaty pracy i jeśli stwierdzi, że znajdujące się tam osoby nie były dostatecznie zabezpieczone przed działaniem bomby — zarządzi unieruchomienie warsztatu lub też zabroni mieszkańcom opuszczenia domów.**

Donosimy o tym poto, by **z jednej strony podkreślić wielką wagę ćwiczeń, a z drugiej wskazać, że życie miasta może zostać częściowo sparaliżowane.** Ale to będzie **wielki egzamin sprawności i dlatego nie wolno uchylać się od obowiązków czy niewygód, nie należy lekceważyć sobie zarządzeń pamiętając o jednej rzeczy najważniejszej — to, czego nauczymy się podczas ćwiczeń, stokrotnie przyda się nam, a może nawet przyczyni się do ocalenia naszego życia w czasie ewentualnej wojny.**

W razie alarmu

W czasie alarmu **ludzie mogą być kierowani do bram i to bez względu, czy śpieszą do pracy, czy w jakiejś pilnej sprawie prywatnej. Należy wykonywać bez zastrzeżeń wszystkie zarządzenia komendantów domów opl, komendantów bloków.** Należy też dokładnie zapoznać się z instrukcjami obrony przeciwlotniczej, które znajdują się w bramach wszystkich domów. Najważniejsze punkty instrukcji podane będą na łamach „Republiki" przed ćwiczeniami.

Należy zawczasu **zaopatrzyć się w zasłony do okien.** Pamiętać trzeba, że w razie alarmu **światło może być wyłączone centralnie.** Jeśli nie cchemy znaleźć się w mieszkaniach w zupełnej ciemności, **powinniśmy mieć zasłonięte w ciągu trzech wieczorów okna i przygotowane świecie.** Inna rzecz, że godziny nalotu samolotów nieprzyjacielskich nie są ustalone i nie będą znane do ostatniej chwili. **Eskadra „nieprzyjacielska' może nadlecieć nie tylko wieczorem, ale i w dzień, nie raz, lecz kilka razy. Mogą zdarzyć się kilkakrotnie nawet fałszywe alarmy, zastosowane przez „wroga" by osłabić naszą czujność. Za każdym razem wymagane jest podjęcie wszystkich środków zabezpieczających, abyśmy byli gotowi, gdy nastąpi alarm prawdziwy.**

Bomby gazowe i zapalające oraz wybuchowe **zastępować będą petardy.** Obawiać się tych petard nie trzeba. **Jest to niewinny środek, po wybuchu którego trochę się kicha lub łzawią się oczy, ale to wszystko.**

W razie „zagazowania" jakiegoś terenu, **będzie on natychmiast otoczony drutem i na miejsce skierowane drużyny odkażające.** Jeśli osoba postronna dostanie się na teren zagazowany, może się narazić na to, że **nadjedzie karetka sanitarna, sanitariusze nie zwracając uwagi na żadne sprzeciwy, zabiorą delikwenta do łaźni, wyszorują go sodą, zdezynfekują mu ubranie itd. Dlatego też wskazane jest raczej nie kręcić się po mieście, chyba w sprawach ważnych.**

Pogotowie obrony przeciwlotniczej

26 bm. zarządzono będzie pogotowie obrony przeciwlotniczej. Od tej chwili miasto żyć będzie **w stanie oczekiwania na nalot i sposobić się do obrony.**

Ćwiczenia łódzkie przeprowadzone będą w szerokim zakresie. Spodziewany jest w związku z tym **przyjazd do Łodzi ponad 1000 osób — ze sztabu OPL., z różnych ministerstw, z komendy głównej LOPP. i obserwatorów z całej Polski, jak również kilkuset rozjemców.**

Celem należytego poinformowania naszych czytelników, jak powinni przygotować się do ćwiczeń, od jutra zaczniemy drukować wskazówki o obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

* * *

Wczoraj w komendzie straży pożarnej przy ul. Sienkiewicza rozpoczęły się **dwudniowe przygotowawcze ćwiczenia przeciwgazowe.** Ludność okolicznych ulic słyszała huki wybuchających petard **i odczuła na własnej skórze przedsmak wojny gazowej.** Przechodnie na ul. Sienkiewicza, w pobliżu siedziby straży **kichali i płakali,** szli zasłaniając sobie chusteczkami **oczy, nosy i usta. Był to gaz zupełnie nieszkodliwy.** Tym bardziej jednak, ci którzy doświadczyli to na sobie, **powinni zrozumieć, czym jest prawdziwy atak gazowy i jak poważnie należy ustosunkować się do wszystkich zarządzeń władz, mających wszak na celu tylko nasze bezpieczeństwo. (s).**

Z dziejów Łodzi

Dnia 21 stycznia 1781 roku zakończyły się na terenach dzisiejszej wielkiej Łodzi wspaniałe łowy na dziki, jelenie i wilki, urządzone przez prymasa Polski prymasa Polski księdza Ostrowskiego. Szczególnie ciekawe były odcinki tego polowania w kluczu Łodzia (Łódź)—Pabianice — Bedoń. Były to ostatnie wielkie łowy magnackie w okolicach Łodzi, zapoczątkowane dla wartości lasów okolicznych Łodzi jeszcze za czasów Władysława Jagiełły.

KRONIKA

Styczeń **21** Sobota

Dziś Agnieszki
Jutro Wincentego

Wschód słońca	7.32
Zachód słońca	16 02
Wschód księżyca	7.50
Zachód księżyca	17.52
Długość dnia	8.23
Przybyło dnia	0.50

Krótkie wiadomości

KONFERENCJA SZKOLNA z udziałem kuratora okręgu szkolnego, Ambroziewicza, odbędzie się w poniedziałek, 23-go b. m., w państwowej szkole techniczno-przemysłowej w Łodzi. Konferencja, w której uczestniczyć będą przedstawiciele władz szkolnych i samorządowych, poświęcona będzie sprawie normalizacji dokształcania zawodowego w szkołach wieczorowych.

***

LUSTRACJA ULIC I DOMÓW rozpocznie się w Łodzi w poniedziałek. Lustracja, która zarządzona została przez władze administracyjne, ma na celu stwierdzenie, czy uprzątane są należycie ulice, podwórza domów i place. W razie stwierdzenia uchybień właściciele domów i dozorcy pociągani będą do odpowiedzialności.

***

13. NOWYCH ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH zatwierdził na rozprawie komisyjnej wydział przemysłowy zarządu miejskiego. W tej liczbie zatwierdzono 2 tkalnie, 1 fabrykę pończoch, 1 wytwórnię nadwozi samochodowych, 2 szwalnie bielizny trykotowej, 1 wytwórnię swetrów, 1 wytwórnię wyrobów dzianych, jedną nawijalnie i snowalnię i t. d.

* * *

96.583 SPRAWY ROZPOZNAŁ sąd grodzki w Łodzi w roku 1938, co daje przeciętnie 1 sprawę na każdych 7 mieszkańców miasta. W porównaniu z rokiem 1937 ilość spraw karnych wzrosła o 3635, a ilość spraw cywilnych o 1079. W sądzie dla nieletnich załatwiono w ubiegłym roku 1276 spraw.

***

WYPRZEDAŻE POINWENTARZOWE, zgodnie z obowiązującymi przepisami, mogą odbywać się tylko dwa razy do roku, t. j. w styczniu i w czasie od 15-go lipca do 15 sierpnia. Wydział przemysłowy przypomina, że po dniu 31 b. m. żadne wyprzedaże poinwentarzowe dozwolone już nie będą.

***

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 28 b. m. w wydziale wojskowym przy Al. Kościuszki Nr. 19. Zgłosić się winni mężczyźni rocznika 1917 i starsi, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji, którzy dotychczas do poboru nie stawali.

Policja postrzeliła bandytę,

który ukrywał się pod Radomskiem. — Aresztowanie bandyty pod Piotrkowem

Do wojewódzkiego urzędu śledczego wpłynęły ostatnio **meldunki o dwóch obławach i starciach z bandytami na prowincji.**

Przed kilku tygodniami dokonany został na zagrodę we wsi Sulmierzyce pod Radomskiem napad rabunkowy. Stwierdzono, iż sprawcą napadu był **Piotr Watała, bandyta,** poszukiwany przez policję łódzką i warszawską.

Onegdaj Watała dał o sobie znać w jednej z wsi pod samym Radomskiem.

Silny oddział policji otoczył zagrodę, w której ukrywał się bandyta. Gdy Watała począł się ostrzeliwać — **policjanci zrobili użytek z broni, bandyta ranny, został zatrzymany.**

Rannego przewieziono do szpitala w Radomsku, gdzie przy jego łóżku czuwa posterunek policji.

***

Druga obława dokonana została **koło wsi Brodzice pow. piotrkowskiego,** gdzie dwaj zamaskowani bandyci dostali się do mieszkania gospodarza Klębowskiego **i zrabowali mu około 600 zł.**

Jeden ze złoczyńców zdołał ujść, drugi — **Ryszard Joppe, został ujęty.** Znaleziono przy nim dwa nabite rewolwery.

Bandyta został przewieziony do więzienia w Piotrkowie.

Marynarka wojenna jest dla kraju źródłem korzystnych przymierzy i dobrobytu dla społeczeństwa

Pełna tabela wygranych

13-go dnia ciągnienia IV-ej klasy 43 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA BEZ GWARANCJI).

PIERWSZE CIĄGNIENIE:

Stała dzienna wygrana 5,000 zł. — 31298.

25,000 zł. — 129629.
15,000 zł. — 27123.
10,000 zł. — 9126.
5,000 zł. — 78480.

2,000 zł. — 1855, 4091, 12456, 20440, 36196, 45118, 56659, 84270, 89088, 90402, 131702, 132106, 156602.

1,000 zł. — 1205, 1649, 3606, 17445, 37840, 58188, 60891, 62414, 66280, 68096, 68599, 76808, 81785, 86098, 94282, 96011, 99714, 104895, 105640, 106919, 109718, 121678, 125548, 128075, 153869, 157296.

Wygrane po zł. 250.—

238 306 40 535 748 830 73 1038 138 282 681 846 945 2071 125 70 618 924 67 3102 268 454 56 69 691 778 878 914 31 77 4332 590 651 790 818 959 5377 467 794 6043 66 229 61 643 955 7090 98 125 26 278 315 69 469 82 595 610 710 808 37 68 78 8041 117 44 235 93 96 313 565 001 74 93 733 9087 92 157 331 67 438 703 42 937 45 80

10277 87 510 52 70 710 37 847 11317 406 516 683 757 837 67 68 12013 58 116 59 418 28 532 44 629 808 44 908 43 13203 317 73 418 94 616 766 850 918 14006 24 105 17 84 334 400 23 694 817 942 49 15114 394 790 805 912 16056 103 27 43 239 44 48 601 59 954 17024 39 104 252 70 79 817 476 95 581 666 76 918 18067 92 294 383 453 538 54 614 26 83 816 99 934 54 74 19137 332 449 518 708 25 84 904

20003 82 115 259 98 501 52 655 723 46 874 89 21066 89 275 83 618 956 22016 85 349 419 76 94 647 48 72 767 872 926 44 83 23186 217 27 97 326 462 564 71 646 69 702 83 879 24047 134 220 373 464 89 564 611 15 791 98 917 34 98 25012 60 109 43 61 74 302 62 84 90 413 598 638 860 79 26126 269 317 539 730 800 10 27363 421 71 793 95 801 93 926 28014 58 168 94 206 304 59 415 75 618 66 723 64 29035 70 78 247 347 83 92 419 93 603 713 23 26 846 82 970 93

30127 63 361 416 764 818 79 928 31083 115 219 532 633 725 34 846 75 919 58 69 81 32111 345 552 640 57 729 913 39 33016 133 323 83 594 602 3 716 62 95 896 34131 275 399 460 512 15 44 96 601 725 907 76 35172 389 501 36 90 618 39 701 29 814 15 32 60 36019 46 179 82 273 79 428 592 663 777 915 37030 359 466 568 660 96 882 909 49 82 38131 281 849 800 21 26 778 848 74 98 948 62 39017 106 26 226 61 341 433 48 519 655 764 889 964

40029 104 262 425 518 77 612 919 61 41024 150 78 201 71 331 61 74 413 29 99 535 42 90 667 84 879 42433 632 740 52 63 826 33 34 87 908 97 43020 74 159 257 301 523 625 774 970 98 44005 90 95 101 249 382 400 517 82 620 68 729 926 33 45036 100 93 97 99 206 312 468 506 61 628 750 819 983 46066 83 311 436 596 634 65 719 966 47107 73 203 80 317 409 33 74 511 93 691 707 78 804 901 80 48002 29 32 714 821 63 965 90 49152 265 495 99 538 81 65 608 72 812 24 917 53

50008 10 108 37 78 357 75 441 55 662 959 73 76 51048 118 376 407 606 764 877 907 41 52034 114 97 249 568 714 66 962 69 53017 24 44 198 314 19 448 49 58 552 621 37 64 926 60 76 54096 300 36 54 507 59 627 713 32 844 963 55133 258 511 31 91 754 878 96 982 56013 313 33 412 689 57019 253 309 43 610 745 58072 255 363 618 24 38 704 933 59010 17 74 266 321 25 66 99 425 42 511 658 885 94 97 953

60087 107 256 72 367 89 463 558 842 97 962 75 61051 159 305 55 84 408 540 620 57 758 881 971 90 91 62056 137 241 416 87 581 92 602 52 703 16 843 630019 49 94 139 48 125 348 410 17 560 611 18 838 961 70 84 64044 100 63 260 307 465 544 800 945 65106 25 220 27 345 410 47 509 47 635 761 816 68 958 70 66140 248 394 496 98 749 66 837 61 909 35 70 98 67013 74 843 692 791 953 68039 40 160 202 80 323 90 470 661 781 69112 29 358 84 594 98 607 90 731 68 807 31 901 32

70088 205 14 328 74 436 590 636 47 788 857 986 95 71061 232 321 78 87 432 57 551 673 760 65 814 72109 235 391 438 76 510 635 38 85 973 73030 141 223 74 438 729 36 924 44 63 74012 24 111 52 243 83 347 444 519 610 48 830 968 99 75009 74 303 6 7 79 478 551 717 847 94 957 76046 72 215 82 460 38 58 527 797 802 98 996 77000 209 394 514 32 60 707 58 94 78025 272 529 67 611 25 72 79 90 97 743 967 79065 110 563 678 706 11 909 74

80077 173 200 84 392 529 54 75 595 820 84 928 71187 94 248 55 307 448 82 508 26 723 954 57 91 82016 120 245 50 70 482 655 99 702 81 818 46 83095 97 193 382 474 503 709 14 834 84301 22 61 441 43 47 81 506 881 85016 164 263 309 495 758 874 86484 519 36 58 68 91 693 87063 365 82 86 436 837 792 933 88552 89 275 506 668 82 878 986

90093 530 747 820 91381 543 889 901 64 92098 122 70 219 64 390 419 55 622 927 93059 63 71 155 295 808 30 44 965 77 86 94074 139 528 650 64 780 818 27 978 95240 81 84 354 689 772 873 96062 356 90 810 97032 140 230 89 423 701 884 98190 370 445 708 82 99006 27 91 107 45 61 275 314 445 93 650 54 616 65 93 811 968 91 97

100030 54 80 133 42 43 283 376 99 566 91 662 803 21 972 101342 425 36 581 655 78 853 80 918 35 102049 342 402 541 62 91 689 81 727 827 73 955 68 103104 47 228 43 49 89 453 652 816 962 104026 53 63 181 314 413 95 535 731 830 105002 8 52 188 285 335 79 497 707 42 865 921 106056 123 38 7474 88 606 801 921 107187 92 374 519 684 108064 129 238 334 90 419 545 47 801 55 958 67 86 109174 293 301 65 68 515 73 616 64 713 17 953.

110065 120 82 90 251 61 547 64 735 909 70 111043 111 31 41 260 74 326 646 714 64 70 854 74 84 954 61 112198 202 67 307 96 478 80 691 924 113075 87 198 437 72 514 781 843 46 986 114128 92 353 405 91 703 80 961 115352 79 671 829 904 94 116052 114 247 426 514 827 83 117058 102 312 46 426 667 827 60 904 59 118004 15 72 136 73 205 315 560 84 603 57 809 38 916 54 119155 251 62 305 523 32 34 728 65 84 912 68.

120032 290 412 25 523 30 848 936 73 121190 399 548 94 99 631 44 810 912 49 122013 18 133 329 462 63 87 534 95 655 720 803 994 123110 31 45 317 505 505 614 15 47 72 841 88 957 124025 48 51 265 490 530 67 125067 68 95 227 325 85 432 524 717 37 98 925 126097 342 94 581 127107 53 295 409 596 898 128057 64 566 83 615 31 52 820 25 30 902 9 129102 27 231 50 621 80.

130017 21 91 134 70 275 336 463 84 537 651 715 881 951 131144 67 279 350 419 559 641 819 39 132131 201 381 86 434 519 62 3 14 825 926 133329 61 463 769 840 911 134047 153 206 50 64 301 56 85 618 949 93 135332 418 595 633 818 796 960 83 136035 230 352 53 74 750 52 70 847 941 137036 70 402 521 613 944 69 138061 355 80 5 0314 48 139197 264 79 471 565 644.

140004 27 218 426 517 20 669 709 843 927 141061 343 435 660 710 58 932 69 142028 67 160 72 258 332 682 842 51 143079 209 315 47 58 438 44 574 81 500 689 719 890 144151 78 210 31 429 550 614 783 892 145036 45 124 86 205 389 417 63 507 738 146149 51 360 443 46 51 515 98 614 714 147005 52 270 94 464 515 612 22 738 967 96 148016 28 288 409 507 37 72 81 93 704 37 79 801 942 149047 56 77 236 422 600 801 10 850 929.

150050 381 455 664 825 67 939 40 97 151116 58 253 307 548 87 702 43 94 957 66 79 152074 104 59 237 98 364 654 796 979 153416 655 996 154052 366 75 96 441 78 514 18 76 93 622 36 712 34 831 37 51 155019 46 130 226 65 334 62 96 455 62 74 774 815 48 91 940 98 156064 97 256 326 400 27 30 549 73 634 852 915 157116 26 67 362 66 87 660 850 921 158009 191 207 70 308 79 447 558 671 791 852 159057 77 149 208 19 81 403 658 733 837.

DRUGIE CIĄGNIENIE:

Wygrane po zł. 250.—

191 372 88 462 847 1294 557 824 83 2307 8 630 713 825 3540 90 911 18 68 4013 403 657 771 5034 186 277 374 586 637 6311 437 97 512 703 13 889 7247 635 789 8279 338 625 934 9557 699 981.

10014 51 83 203 555 11383 93 632 891 12160 243 570 680 798 13213 76 307 36 530 761 902 14047 130 283 524 891 934 15203 509 67 825 16049 572 17085 418 672 749 841 18117 391 580 843 96 19182 390 682 841 926 29.

20109 228 330 71 451 522 663 770 79 21349 59 76 565 904 22032 62 330 556 700 910 23185 606 32 708 955 24051 203 96 792 894 25443 45 513 26154 312 457 74 771 838 27143 506 660 28082 425 765 91 832 29082 200 696.

30144 72 266 878 31246 57 370 528 636 37 32315 501 600 719 85 955 33046 132 201 96 452 542 887 34540 89 660 772 808 901 35463 71 36443 77 540 602 37027 47 228 433 57 549 738 38233 587 890 954 39064 319 592 730 45 855 901.

40160 448 940 41117 32 541 712 834 43373 96 509 45 791 44077 81 273 414 827 38 52 45153 368 541 77 877 46010 259 353 434 47674 48035 552 614 49182 438 540 770 894 954.

50021 118 241 321 40 87 688 751 75 857 916 18 95 51077 107 338 402 41 71 73 739 52285 585 718 989 53063 221 390 630 54256 345 500 618 55109 230 95 361 731 830 56051 153 738 56 835 57104 36 373 770 861 980 58123 861 975 59044 415 56 634 966.

60208 354 420 85 98 61688 62067 197 283 676 832 63005 75 172 74 91 230 377 542 792 902 22 64008 258 344 49 751 939 65171 377 674 709 66068 400 756 910 67058 89 114 57 356 496 787 92 860 74 87 92 95 68239 93 543 690 748 891 69327 541.

70145 228 50 550 602 856 925 71209 34 364 405 659 784 72171 276 918 69 73041 357 657 71 74036 320 24 761 894 922 75154 508 24 874 906 76373 423 24 66 658 988 77069 513 968 78083 84 103 500 713 57 890 984 79129 55 290 693 760 91 964.

80137 75 469 553 790 855 983 81021 122 42 530 694 82241 49 324 411 758 874 83019 864 84404 732 85221 399 490 748 895 86128 300 684 730 867 87147 89 316 598 667 930 34 88163 03 658 709 804 97 89057 136 659 937.

90126 32 428 558 691 91063 123 368 935 92236 66 361 85 432 624 867 93266 391 622 722 94555 937 58 95062 249 54 318 26 438 671 864 965 96242 321 430 612 95 900 97030 501 962 98033 608 99104 30 350 711

100031 33 315 427 101669 922 102206 540 46 808 103011 266 748 914 104049 64 281 388 422 105178 299 455 618 65 106589 873 107215 47 475 688 746 93 843 84 958 79 108346 476 591 975 109367 585 707 962

110263 440 67 642 111429 617 723 112204 323 712 113023 424 648 852 114147 289 302 520 664 799 115236 537 87 687 846 83 116079 860 117190 309 30 57 851 118230 399 605 42 868 119204 327 590 605

120179 257 121170 606 738 836 122032 224 589 856 123196 237 329 46 727 85 98 858 950 124006 548 651 125219 595 608 27 816 902 126128 360 527 38 604 920 127150 420 511 749 128215 307 430 564 74 986 129347 55 870 990 99

130299 603 962 131059 101 286 723 132761 133397 423 600 134005 164 392 697 905 136058 266 536 137034 39 173 86 311 68 632 724 139007 ... 532 97 71 856 96 139094 186

140154 216 19 519 83 671 141457 142150 536 662 734 143130 317 614 756 144494 513 145610 821 146075 123 375 407 36 712 147172 313 26 418 659 148115 493 617 41 149062 ...

150280 417 683 96 73 151131 225 331 465 152062 324 552 952 153099 114 21 385 462 154084 88 411 66 155134 318 491 778 904 156247 338 96 566 98 640 862 970 157047 135 440 642 768 158424 57 9 985 159039 45 87 433 556 700

TRZECIE CIĄGNIENIE:

Stała dzienna wygrana 20,000 zł. — 147291.

50,000 zł. — 65603.
15,000 zł. — 34214.
10,000 zł. — 69490, 113178, 11698...
5,000 zł. — 13703, 20882, 75292, ...

2,000 zł. — 14288, 20164, 33845, 36... 38004, 45960, 69073, 78478, 1141... 115720, 117191, 123467, 151986, 1522... 154340.

1,000 zł. — 5420, 5967, 17800, 302... 42534, 54127, 54832, 63857, 67767, 737... 85428, 97932, 104385, 108609, 124... 143614, 144723, 147413, 149445, 152... 153690.

Wygrane po zł. 250.—

139 219 27 391 501 781 809 1021 192 455 91 708 74 909 2277 408 28 54 586 96 684 2178 69 554 660 788 4015 343 740 5110 914 6023 39 434 50 582 7039 111 494 657 8003 677 99 780 9209 704 860

10003 212 334 494 521 623 776 899 11207 90 456 736 922 12198 13039 51 168 363 979 14... 745 867 15414 569 698 807 73 16032 40 219 438 81 657 960 17115 209 11 988 9 18190 19... 315 443 525 618 755 865 965

20129 228 530 632 878 988 21238 97 435 51... 60 621 739 924 69 22035 99 100 80 94 477 786 861 903 23228 391 95 422 739 24237 7... 551 622 25008 338 434 26296 516 616 58 2... 28056 239 327 544 602 753 29031 203 45 54 518 48 700 75

30027 41 234 396 31214 773 32807 975 3316... 415 77 720 34384 88 749 924 35052 84 274 36304 77 501 9 750 899 984 37390 718 89 83... 924 38072 39042 93 593

40074 98 328 65 87 506 662 98 779 41084 479 915 42028 92 334 84 43039 137 53 551 65... 924 78 44657 712 45129 34 226 28 306 516 9... 46086 479 591 941 53 96 47132 65 365 495 48145 222 94 469 812 51 49096 112 475 50... 792 869 903

50077 347 404 42 60 529 645 51 780 80... 933 68 51242 374 401 24 705 862 914 52212 519 72 755 837 53003 54073 816 55253 320 8... 62 678 908 71 56525 91 740 57290 445 603 2... 86 58042 155 203 320 590 606 33 59028 93 608 887

60244 80 506 867 61169 423 955 62156 43... 905 83 63474 609 857 64216 74 300 92 49... 961 65056 458 684 66024 62 85 109 84 294 673 701 882 950 67717 71 68117 69266

70016 179 220 372 482 873 71129 43... 72271 86 650 73101 252 536 642 705 74443 6... 855 75029 500 983 76620 39 717 77121 239 7... 664 78246 925

80565 72 747 853 81090 238 317 52 624 6... 943 82055 126 612 47 849 83144 434 538 6... 84172 201 396 431 905 85512 839 86219 3... 783 909 87715 65 88011 695 89024 151 516 8...

90068 135 927 91016 43 812 92039 252 4... 647 712 807 40 99 93434 710 94088 365 4... 927 46 95481 853 947 96617 79 946 97196 9... 553 98329 409 722 86 99077 904 14 29

100047 379 769 977 101014 582 663 10225... 674 103371 495 907 43 104096 520 753 10504... 292 457 578 89 695 782 106209 754 802 1... 108105 109026 130 276 619 917.

110617 951 111521 671 852 992 94 11232... 434 63 604 835 50 932 113056 409 578 603 ... 857 114046 142 849 115002 460 62 768 861 ... 57 205 470 858 91 947 117106 437 562 61... 118247 52 378 463 544 666 783 119043 202 ... 907 43 46.

120075 84 255 361 636 874 121456 63... 122124 68 277 366 422 512 39 875 123292 3... 124002 122 34 89 455 653 744 125568 698 7... 934 54 126255 423 841 926 127128 281 401 ... 727 36 801 70 86 128190 211 541 720 845 ... 41 451 548 710 71.

130260 819 131048 166 88 411 20 846 1... 566 679 814 87 133262 308 27 425 654 69 ... 963 134188 427 551 643 61 729 852 73 13527... 92 577 686 746 136007 244 434 521 327 ... 112 462 67 78 881 138015 631 708 139... 781 852.

*140156 88 441 574 661 764 81 825 28 14... 563 783 814 82 142057 153 220 78 889 143... 274 304 667 850 963 144036 434 57 530 6... 765 145755 81 802 146084 135 251 417 14731... 715 98 148676 784 149035 85 598 962.

150980 151187 299 355 65 99 5 4415217... 831 437 89 960 153288 399 692 154034 82 ... 880 155073 156152 208 361 157527 96 15... 443 542 655 879 993 159001 121 317 77 635 49 90 741 44.

W dniu 22 bm. o godz. 1 po południu, w pierwszą bolesną rocznicę zgonu

B. P.

WIKTORA MELODYSTY

odbędzie się poświęcenie nagrobka na cmentarzu żydowskim, o czym zawiadamiają

Żona, Dzieci i Rodzina

W niedzielę, dn. 22 stycznia rb. o godz. 1, w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

b. p.

HERMANA SZYKA

odbędzie się na cmentarzu żydowskim nabożeństwo żałobne i poświęcenie pomnika na które zaprasza przyjaciół i życzliwych pamięci Zmarłego.

RODZINA

Transport emigrantów do Palestyny

wyjeżdża 26-go b. m. okrętem „Transylvania" z Konstanzy

Centralny Wydział Palestyński komunikuje, iż najbliższy transport emigrantów do Palestyny odchodzi w czwartek, dnia 26 b.m. okrętem „Transylvania" z Konstanzy. Z Warszawy emigranci wyjadą do tego okrętu we wtorek, 24 b.m. wieczorem

W związku z rozpoczynającym się obecnie sezonem turystycznym, wydział palestyński przypomina, iż wobec napływu turystów w okresie świąt żydowskich oraz ze względu na kończący się w marcu t. zw. szedjul emigracyjny, wszyscy turyści oraz emigranci winni zawczasu skomunikować się z wydziałem palestyńskim aby zapewnić sobie możliwość otrzymania wizy i w celu ustalenia daty wyjazdu oraz zamówienia karty okrętowej. Dla turystów przeznaczone są dwa okręty „Transylvania" i „Besarabia", które kolejno odchodzą co tydzień z Konstanzy.

Wszelkie formalności (paszporty zagraniczne, wizy, karty okrętowe i t. d.) związane z wyjazdem turystów i emigrantów do Palestyny, załatwia w Łodzi Wydział Palestyński, Śródmiejska 29.

***

Studenci oraz uczniowie, którzy zamierzają wstąpić do zakładów naukowych w Palestynie w przyszłym roku szkolnym winni zarejestrować się w Wydziale Palestyńskim do 15 marca rb.

Prez. Godlewski w Warszawie

przeprowadził szereg konferencyj

W dniu wczorajszym bawił w Warszawie prez. Godlewski, który przeprowadził szereg rozmów w ministerstwie spraw wewnętrznych i ministerstwie skarbu. Jak się dowiadujemy, konferencje dotyczyły w głównej mierze **przygotowań do nowego roku budżetowego oraz do nowego sezonu robót inwestycyjnych w Łodzi.**

Jak wiadomo, rozpoczęcie robót inwestycyjnych musi być poprzedzone odpowiednimi przygotowaniami, ogłoszeniem przetargów, zamówieniem materiałów i t. d.

Równocześnie prez. Godlewski odbył konferencje **w dyrekcji głównej Funduszu Pracy,** w sprawie kredytów, jakie otrzymać ma w roku bieżącym Łódź. Kredyty te mają być pono wyższe od zeszłorocznych. (i)

Ceny węgla w Łodzi

Zarządzeniem pana wojewody z dn. 19 stycznia br wyznaczone zostały na terenie miasta Łodzi następujące ceny węgla:

Kostka I i II zł 40 za 1 tonnę loco skład.

orzech zł 38 za 1 tonne loco skład; kostka I i II zł 4.80 za 100 kg loco skład detalisty;

orzech zł 38 za 1 tonne loco skład; detalisty.

Winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych ulegną w drodze administracyjnej karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 zł.

Zbieranie odpadków

przez Łódzkie T-wo Przeciwżebracze

Odbyło się drugie posiedzenie sekcji zbierania odpadków Łódzkiego Towarzystwa Przeciwżebraczego. Obecny stan sprawy przedstawia się następująco. Na skutek pierwszych wezwań, zwróconych do społeczeństwa za pośrednictwem prasy i miejscowej rozgłośni Polskiego Radia, wpłynęły już zgłoszenia zebranych poprzednio odpadków metalowych, pierwsze zgłosiły je: Gimnazjum Kupieckie, przy ul. Kopernika, Kolej Elektryczna Łódzka i Urząd Śledczy.

Wobec tak pomyślnego wyniku pierwszych kroków sekcja rozważała sposób zbytu złomu, któremu to zagadnieniu poświęciła szczególnie dużo uwagi.

Zwózka metalu już się rozpoczęła. Zbiera się wszelkie najdrobniejsze nawet przedmioty, wśród których staniol („srebro" od czekolady i t. p.) i ołowiane główki od butelek mają szczególnie dużą wartość.

Sekcja bardzo liczy na pp. właścicieli domów i fabryk, których niniejszym usilnie prosi o poparcie jej usiłowań, a wszystkie osoby i instytucje, mające odpadki już zebrane, prosi o zgłaszanie adresu telefonicznie (Nr. 277-62) od godz. 9 do godz. 15, lub listownie do sekretariatu Łódzkiego Towarzystwa Przeciwżebraczego dla sekcji zbierania odpadków, ul. Kątna nr. 10.

Po wyszukaniu odpowiednich składów sekcja przystąpi do zbierania papieru, gałganów, szkła i t. p., zawczasu więc prosi o gromadzenie tych przedmiotów.

Echa wielkich nadużyć

w firmie K. Goeppert, S. A.

Na wokandzie sądu okręgowego znajdzie się wkrótce wielki proces, w którym rolę oskarżonych zajmie prokurent fabryki kapeluszy Karol Goeppert, S. A. — Czerny.

Czerny stanie przed sądem **pod zarzutem dokonania nadużyć.** Z powództwem na **ok. 100.000 zł.** wystąpi w procesie karnym wspomniana spółka akcyjna.

Proces trwać będzie cały tydzień, obejmuje bowiem znaczny materiał dowodowy.

Przyłączenie do Łodzi

Chojen, Marysina, Rokicia i Radogoszcza zostało odroczone na rok

Od kilku lat, w okresie przygotowywania budżetów samorządowych, staje się aktualną sprawa **przyłączenia do Łodzi szeregu gmin podmiejskich.** Przed dwoma laty wydawało się, że sprawa ta jest już bliska realizacji — na polecenie władz nadzorczych **zarząd miejski w Łodzi wyasygnował pewną kwotę na przeprowadzenie prac badawczych, które umożliwiłyby wchłonięcie niektórych gmin.**

Oczywista dla Łodzi inkorporacja sąsiednich terenów nie jest rzeczą doraźnie korzystną. Są to bowiem **tereny ubogie, które nadto nie mają uregulowanych ulic, bruków, światła, szkół.** Dochody z przyłączonych terenów byłyby niewielkie, a natomiast wydatki na ich urządzenie i doprowadzenie chociażby do stanu przedmieść łódzkich, bardzo duże. Nie mniej, ma to znaczenie **dla przyszłego rozwoju Łodzi.** Właśnie dlatego, że gminy te są jeszcze nierozplanowane, **mogą tam powstać nowoczesne dzielnice Łodzi.**

Jak się jednak dowiadujemy, sprawa ta jeszcze w r. bież. nie doczeka się realizacji. Ostateczna inkorporacja gmin podmiejskich — **Chojen, Marysina, Rokicia i Radogoszcza nastąpi dopiero w przyszłym roku budżetowym,** a to ze względu na wielkie wydatki, jakie musiałoby ponieść w chwili obecnej miasto. Najprawdopodobniej **latem już rozpoczną się przygotowania i w następnych budżetach Łodzi i zainteresowanych gmin już uwzględniona będzie sprawa przyłączenia.** (i)

Wśród dzieci uchodźców z Niemiec

Pod Londynem powstała kolonia dzieci, wywiezionych z Trzeciej Rzeszy. — Mali emigranci uczą się, bawią i tęsknią do rodziców

Przed kilku dniami, jak o tym doniosły depesze, z obozu dla uchodźców w Zbąszyniu **wyjechało do Anglii 50 dzieci.** Ponieważ znaczna liczba dzieci uchodźców z Niemiec, którzy zainstalowali się w różnych krajach, względnie, których rząd niemiecki zmusza do emigracji, również znajduje się w Anglii, problem ten zainteresował współpracowniczkę „Manchester Guardian", która zwiedziła największy obóz dla dziatwy, znajdujący się niedaleko Londynu.

Dzieci uchodźców, których kilka transportów przybyło w ostatnim czasie do Anglii, znalazły częściowo pomieszczenie **w prywatnych dobrach i posiadłościach bogaczy angielskich,** zainteresowanych przyszłością tych dzieci bez ojczyzny. Znaczna liczba dziatwy otrzymuje już staranne **przygotowanie do pracy na roli i przeszkolenie odpowiednie dla przyszłych pionierów kolonizacyjnych w Guayanie, Kenya i Palestynie.**

Największa liczba dzieci znalazła chwilowe pomieszczenie **w letniej miejscowości wycieczkowej mieszkańców Londynu,** oddalonej zaledwie o pół godziny jazdy samochodem od stolicy. Znajduje się tam olbrzymi hotel i szereg dwuosobowych bungalowów, przeznaczonych na pomieszczenie gości, przybywających na week end.

Teraz wszystkie pomieszczenia, puste zazwyczaj zimą, tętnią ruchem i gwarem dziatwy w różnym wieku i różnej płci. Część domków zamieniona została na sypialnie, część na jadalnie, sale do nauki, gier i zabaw. Ponieważ letnie pomieszczenia pozbawione były ogrzewania, zainstalowano na razie małe piecyki, ogrzewane węglem. Dzieci noszą poza tym ciepłe swetry wełniane i wyglądają jak olbrzymia drużyna sportowców, korzystających ze sportów zimowych.

Członkowie komitetu, sprawujący opiekę nad dziećmi, **podzielili prowizorycznie dzieci na grupy** według wieku i umiejętności.

Młodszymi dziećmi opiekują się specjalne wychowawczynie i freblanki, starsze dzieci, bez względu na wiek — uczą się przede wszystkim angielskiego abecadła. Nauki języka angielskiego podjęli się studenci i znaczna liczba nauczycieli. Oczywiście, wykłady odbywają się prowizorycznie i bezplanowo. Chodzi bowiem przede wszystkim o nauczenie dziatwy języka kraju, który ich przygarnął.

Wczesnym rankiem, po śniadaniu, ożywiają się mury letniej rezydencji wypoczynkowej. Dzieci bawią się, uczą, nawiązują nowe znajomości, zawierają przyjaźń i zachowują się tak, jak wszystkie dzieci na całym świecie.

Ci, którzy znają język angielski, zebrani są w grupy, które słuchają wykładów z zakresu historii Anglii i jej ustroju.

Dziennikarka z „Manchester Guardian" przybyła w chwili, gdy student z Oxfordu wyjaśniał grupie młodocianych słuchaczy, że w Anglii **rząd płaci ludziom za to, aby tworzyli opozycję.** Ośmio i dziesięcioletni słuchacze, którzy zbyt wcześnie zetknęli się z polityką i którzy najczęściej wychowywani byli w kraju o innych poglądach, otwierają szeroko oczy i z zaciekawiem przysłuchują się wykładowi.

Nie są to wyłącznie dzieci żydowskie. **Żydów jest tu zaledwie jedna trzecia ogólnej liczby.** Przeważają dzieci emigrantów z Niemiec, błękitnookie, jasnowłose dziewczynki o zadartych noskach i rośli, jasnowłosi chłopcy, **typy nawkroś nordyckie.** Dzieci te jednak nie zostały zaliczone do czystej rasy aryjskiej według ustaw norymberskich i aczkolwiek wygląd ich mógłby zadowolić najwybredniejszego znawcę rasy, to jednak **o losie ich zadecydowała niewielka domieszka krwi ojca, matki lub dziadka.**

Po południu, gdy stoły ping-pongowe są już puste, a dziatwa dość ma zabawy, odzywa się przemożna tęsknota do domu i rodziny.

Wówczas — **pisze się listy. Listy do rodziców, rodzeństwa, dawnych znajomych, listy, które często nie mają adresu i które nie wiadomo dokąd wysłać.** Większość listów tych, przedwcześnie dojrzałych, dzieci zawiera dopisek, że **jest im tutaj dobrze, że mamusia i tatuś nie powinni się martwić i niepokoić ich losem, chociaż...** Zakończenie jest najczęściej zroszone łzami. Każde z nich tęskni do rodziców i rodzeństwa.

Dzieci, które zdołały już przyswoić sobie tajemnicę angielskiego abecadła, piszą listy do komitetu opieki. Piszą, ledwie czytelne, elcz płomienne prośby, **aby komtiet zaopiekował się braciszkiem, młodszą siostrzyczką i, ażeby ojciec i mamusia mogli także tutaj przybyć. „Tam daleko jest im źle i grozi im niebezpieczeństwo...'** — piszą dzieci uchodźców.

Zasadniczo regulamin przewiduje, że dzieciom wolno raz tygodniowo pisać do rodziny. Regulaminu tego jednak dziatwa nie przestrzega. Świadczą o tym stosy całe listów do najbliższych, a tak jednak dalekich...

Jeszcze tylko rzut oka do kartoteki. Każde dziecko posiada swoją **kartę ewidencyjną.** W rubryce „Rodzice": czyta się często: **„Obóz koncentracyjny", „nie żyją" albo uwagę: „rodzice zamierzają wyemigrować".** Gdy znajdą możliwości zwrócą się po dziecko. Ta kartoteka jest właściwie jednym krzykiem rozpaczy rozdartych rodzin i ludzkich tragedyj.

Weźmy udział w walce z gruźlicą

przez zakupienie znaczka akcji przeciwgruźliczej

Akcja dni przeciwgruźliczych, akcja zwalczania gruźlicy na terenie Łodzi jest w toku. Łódź, która jest miastem szczególnie zagruźliczonym, musi wziąć jaknajbardziej czynny udział w tej imprezie i wspólnym wysiłkiem przyczynić się do **pomnożenia funduszów na walkę z groźną chorobą.** Miliony łożone przez państwo i samorządy nie wystarczają. I dlatego gdy w bieżącym tygodniu rozpocznie się **sprzedaż znaczków przeciwgruźliczych w domach, nie powinno zabraknąć nikogo wśród ofiarodawców.**

Zaznaczyć należy, że niżsi funkcjonariusze miejscy i związki dozorców domowych stawili się na apel sekcji zbiórkowej komitetu wojewódzkiego Dni przeciwgruźliczych i w dniu 17 b. m. na zebraniu, któremu przewodniczył naczelnik urzędu kontroli dr. Grabowski, podjęli się ofiarnie stanąć do apelu, biorąc czynny udział **w rozsprzedaży znaczków przeciwgruźliczych.** Mieszkańcy Łodzi niewątpliwie ocenią i poprą wysiłki i pracę ludzi dobrej woli i dając wyraz swego zrozumienia dla walki z tą straszną chorobą społeczną, **zakupią znaczków za taką sumę, która umożliwiłaby komitetowi dalszą akcję dla dobra ludności.**

Pomysł sprzedawania znaczków na cele akcji z gruźlicą zrodził się w roku 1904 w Danii. Od pierwszej chwili impreza ta cieszyła się wielkim powodzeniem, Dania licząca zeledwie 3 i pół miliona ludności, **ma rocznie z tych środków na walkę z gruźlicą 600000 złotych. Takiego samego przyjęcia doznał znaczek w Ameryce, gdzie zbiera się rocznie kilka milionów dolarów i gdzie każdy obywatel uważa za swój obowiązek przeznaczyć bodaj najmniejszą kwotę na ten cel.** W r. 1925 piękna ta inicjatywa przeszczepiona została na grunt polski. Z roku na rok wpływy z tego tytułu zwiększają się. Niewątpliwie Łódź, która w wielu dziedzinach przoduje w Polsce i w tej da piękny przykład. **Znaczek przeciwgruźliczy kosztuje zaledwie 10 groszy.** Nie powinien więc znaleźć się nikt, ktoby odmówił tak drobnej ofiary. (i).

Skarga przeciw spólnikowi

który wywiózł maszyny z fabryki

Do władz policyjnych zgłosił wczoraj Icek Goldman, zam. przy ul. Zgierskiej 30 skargę przeciwko swemu wspólnikowi Mendlowi Brylowi, zam. przy ul. Napiórkowskiego 7.

Goldman prowadził wraz z Brylem fabrykę włókienniczą w lokalu przy ul. Gdańskiej 59.

Według skargi Goldmana wczoraj w nocy Bryl **wywiózł 6 maszyn, stanowiących własność firmy i ukrył je.**

Władze wdrożyły dochodzenie. (i)

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI
(Śródmiejska 15).

Dziś, w sobotę, o godz. 4-ej po poł. arcydzieło Juliusza Słowackiego „Kordian" w reżyserii Leona Schillera z Br. Dąbrowskim w roli tytułowej.

Dziś o godz. 8.30, a w niedzielę o godz. 4-ej po poł. i 8.30 wiecz. sztuka Adlera i Perutza „Jutro niedziela".

TEATR POLSKI
(Cegielniana 27).

Dziś o godz. 8.30 wiecz. (przedstawienie zakupione przez bibliot. im. Boruchowa) i jutro dwukrotnie: o 4 po poł. i 8.30 wiecz. sztuka Peryet Schuppuis'a „Szaleństwo".

TEATR DLA DZIECI „KOT W BUTACH".
(Al. Kościuszki 57).

W niedzielę o godz. 12-ej w poł. i 4.15 po południu teatr gra baśń zimową L. Krzemienieckiej p. t. „Historia cała o niebieskich migdałach" w pomysłowej inscenizacji J. Wesołowskiego.

TEATR ŻYDOWSKI W FILHARMONII.

Dziś oraz jutro w niedzielę o godz. 4.15 po poł. i o 9.15 wiecz. komedia muzyczna w 2-ch aktach (7 odsł.) pióra i oprac. Karola Cymbalisty p. t. „Bei mir bistu szejn".

RACHELA HOLCER W FILHARMONII.

We wtorek, dnia 24-go b. m., odbędzie się w sali Filharmonii pożegnalny występ przed wyjazdem do Australii recytatorki Racheli Holcer.

Bilety do nabycia w Stow. „Kultur-Liga (Zachodnia 68) oraz w dniu koncertu w kasie Filharmonii.

Z muzyki

Koncert na rzecz Pomocy Zimowej

Dorocznym zwyczajem Komitet Obywatelski Pomocy Zimowej zorganizował koncert, przeznaczając dochód dla dzieci bezrobotnych. Z zadowoleniem stwierdzić należy, że Komitet nie ograniczył swej akcji jedynie do sprzedaży biletów, lecz dołożył ponadto wszelkich starań, aby koncert uświetnić również pod względem artystycznym. Wybór wykonawców i zestawienie programu świadczą o trosce Komitetu w kierunku nadania imprezie jak najestetyczniejszej oprawy.

Miłą niespodzianką był występ p. **Ordy-Wdowczaka.** Młody śpiewak, łodzianin, stypendysta Zarządu Miejskiego w Łodzi, poczynił w krótkim czasie znaczne postępy, zarówno w technice śpiewu, jak i w rozwoju swej osobowości artystycznej. Jeszcze chwilami słyszymy ostre zgrzyty, zwłaszcza w górnym rejestrze głosowym, lecz utalentowany śpiewak potrafi wynagrodzić te drobne usterki doskonale wyrównaną średnicą, czystą w intonacji i szlachetną w brzmieniu. Nietylko **forte**, którym tak chętnie popisują się śpiewacy, lecz również **piano** p. Wdowczaka posiada żywe barwy i mocny a szczery wyraz uczuciowy.

W programie wokalnym wystąpiła ponadto artystka Opery Warszawskiej **p. Barbara Kostrzewska.** Wiadomo, jak trudno uchronić śpiew koloraturowy od uchybień w intonacji, to też głos p. Kostrzewskiej ślizga się tu i owdzie, wibrując pomiędzy dwoma sąsiednimi tonami. Niemniej jednak wykonanie szeregu utworów operowych i pieśni osiągnęło wysoki poziom artystyczny i wzbudziło żywy oddźwięk słuchaczy.

Słyszeliśmy również kilka utworów Chopina w interpretacji utalentowanej łodzianki, **p. Nelly Korwin-Korotkiewiczówny.** Pianistka łączy zdobycze pierwszorzędnej szkoły fortepianowej z indywidualną wrażliwością i tłumaczy Chopina z umiarem i równowagą dobrej kultury muzycznej. Na szczególne wyróżnienie zasługuje wykonanie Wariacyj b-dur.

W koncercie wystąpiła również mała orkiestra symfoniczna Związku Muzyków Chrześcijan, która bardzo poprawnie odegrała popularny walc z op. „Faust" Gounoda oraz kilka innych utworów.

Do śpiewu doskonale akompaniował dyr. Teodor Ryder.

Pomoc Zimowa — to czyn, nie słowa

B. mieszkanie Marsz. Piłsudskiego

jest zwiedzane przez liczne wycieczki z różnych stron kraju

Istniejące w Łodzi przy ul. Piłsudskiego 19 **muzeum pamiątek z okresu pracy konspiracyjnej Józefa Piłsudskiego w Łodzi,** wywołało w całym kraju duże zainteresowanie, którego dowodem są **liczne wycieczki i przyjazdy grup osób ze wszystkich niemal stron Rzeczypospolitej.**

W ciągu 12 dni stycznia, podczas których muzeum było otwarte (muzeum jest dostępne dla zwiedzających 4 razy w tygodniu), **mieszkanie Marszałka zwiedziło ponad 600 osób, w tym wycieczka podoficerów zawodowych z całej Polski, grupa górników z Borysławia, ułani z Ostrołęki, grupa przemysłowców z Katowic i szereg wycieczek z Wilna, Krakowa i Warszawy.**

Zwiedzający muzeum odnoszą się z **dużym pietyzmem do wystawionych pamiątek,** a prawdziwe wzruszenie wywołuje widok gabinetu pracy Marszałka, przypominający do złudzenia okres, w którym mieszkał tutaj, żył i pracował **Wskrzesiciel Polski Niepodległej.**

Duże zainteresowanie wywołuje „bostonka", na której drukowany był nielegalny „Robotnik".

Podkreślić należy, iż gazety londyńskie i paryskie zamieściły pochlebne wzmianki o muzeum pamiątek z okresu pracy konspiracyjnej Marszałka w Łodzi, przy czym niektóre pisma paryskie podały nawet fotografie gabinetu i maszyny drukarskiej.

Czupurna flotylla ścigaczy

będzie już za rok dumą całego narodu polskiego

Świat cały ogarnął wyścig zbrojeń na morzu, lądzie i w powietrzu. Współczesne Włochy, po całkowitym wykorzystaniu planu uzbrojenia powietrznego państwa na gwałt idąc śladami Anglii i Francji, umacniają obecnie swą potęgę na morzu.

Ostatnio do szeregu pancerników, okrętów podwodnych, kontrtorpedowców i torpedowców dochodzą najnowsze ścigacze zbudowane na stoczni Bagietto i S.V.A.N. Ścigacze te mają po 36 ton wyporności. Napęd dają 2 motory Isotta-Fraschini po 1000 K. M. każdy zasięg stanowi 1000 km. Szybkość ostatnio wypróbowanego ścigacza wynosi około 50 węzłów. Przed kilku dniami wspaniały i groźny pancernik włoski „Conte di Cavour", wspólnie z nowozbudowanymi ścigaczami odbył małe manewry morskie na szerokich wodach Morza Śródziemnego.

Według opinii dowództwa włoskiej marynarki wojennej ścigacze najnowszego typu zdały egzamin w stu procentach i natychmiast zostały przydzielone do morskich baz.

Cierpliwości!... Za niespełna rok również i Polska szczycić się będzie flotyllą czupurnych ścigaczy, ufundowaną przez cały naród. Powtarzamy — za rok, bowiem braku ofiarności społecznej wytknąć nam nie mogą nawet nasi najwięksi wrogowie.

RADIO

SOBOTA, dnia 21-go stycznia 1939 r.

5.30—5.35: Pieśń „Kiedy ranne wstają zor[illegible] 5.35—6.35: „Czarowne takty"—Muzyka por[illegible] (płyty). 6.35—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.00: [illegible]zyka (płyty). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.[illegible] 8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja [illegible] szkół. 8.10—11.00: Przerwa. 11.00—11.25: Au[illegible] dla szkół: „Śpiewajmy piosenki" — pro[illegible] prof. Bronisław Rutkowski. 11.25—11.57: O[illegible]ny Wurlitzera i ksylofon (płyty).

11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Kra[illegible] 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—1[illegible] Przerwa. 14.00—14.50: Muzyka obiadowa w [illegible] konaniu Orkiestry Rozgłośni Katowickiej [illegible] dyr. Jarosława Leszczyńskiego. 14.50—1[illegible] Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie [illegible]gramu. 15.00—15.30: Teatr Wyobraźni dla [illegible]ci: — „Dzieci Pana Majstra" — słuchowisko [illegible] dług Rogoszówny, w oprac. Drege-Schiel[illegible] 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wyk. O[illegible]stry Rozgł. Katowickiej pod dyr. J. Lesz[illegible]skiego. 16.00—16.08: Dziennik popołud[illegible] 16.08—16.20: Wiadomości gospodarcze. 16[illegible] 16.35: Kronika literacka w oprac. Mieczy[illegible] Brahmera prof. U. J. P. 16.35—17.05: Re[illegible] wiolonczelowy Tedeusza Lifana. Przy fort[illegible]nie prof. Ludwik Urstein.

17.05—17.20: Złotec zasy sceny krakowskie[illegible] felieton — wygłosi dr. Zygmunt Leśn[illegible]ski (z Krakowa).

17.20—17.50: Utwory Larsa Eryka Lars[illegible] wykonaniu kameralnego zespołu instru[illegible]talnego opd dyr. Fr. Nierychły (z Kra[illegible]

17.50—18.00: Pogadanka aktualna.

18.00—18.25: „Wesoły Dymek z Komina"— „Karnawałowe rytmy".

18.25—18.30 Wiadomości sportowe lokalne.

18.30—19.15: Audycja dla Polaków za gr[illegible] 1) Gawęda. 2) „Co nasz lud śpiewa"—[illegible]cja słowno-muzyczna w oprac. Stan[illegible] Wasylewskiego (z Poznania). 3) O Po[illegible]niu Styczniowym — pogadanka dla mło[illegible]ży — prof. Henryk Mościcki.

19.15—19.55: Polska Kapela Ludowa F. Dz[illegible]nowskiego.

19.55—20.35: Walce w wyk. Orkiestry Roz[illegible] Wileńskiej pod dyr. Władysława Szcz[illegible]skiego (z Wilna).

20.35—21.00: Audycje informacyjne: Dz[illegible] wieczorny. — Wiadomości meteorolo[illegible] Wiadomości sportowe.—Program na [illegible] słowno.4K.. 30:anciszka shrdlu cmfwyp

21.00—22.55: „Tańczmy—przecież to karn[illegible] muzyka taneczna w wyk. Małej Ork. [illegible] pod dyr. Z. Górzyńskiego z udz. Ka[illegible] Złotnickiej i Trójki Radiowej (refreny) Kazimierza Rudnickiego (koferansjerka). W przerwie o godz. 21.50—22.05: „Pra[illegible] dzień" — skecz Jerzego Ostrowskiego.

22.55—23.00: Wiadomości bieżące.

23.00—23.05: Ostatnie wiadom. dziennika [illegible]czornego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.00—RADIO PARIS: Koncert symfonicz[illegible]

18.00—RYGA: „Wiktoria i jej huzar" — op[illegible]ka Abrahama.

19.30—LONDYN Reg.: Koncert rozrywk[illegible] Ameryki.

20.15—BEROMUENSTER: Koncert symfo[illegible] Dyr. dr. F. Weingartner.

21.00—RZYM: „Salome" — opera R. St[illegible] (transm. z Teatru).

21.00—BRUKSELA Franc.: „Herodiada" [illegible]rą Masseneta (tr. z Teatru).

22.15—LUKSEMBURG: Koncert symfonicz[illegible]

RENDEZ-VOUS NA „MASKARADZIE"

Wszyscy dzisiaj spotykamy się o godz[illegible] w sali Tow. Śpiewaczego przy ul. 11-go [illegible]pada Nr. 21. I ci, którzy mają już bilety, [illegible] którzy wykupią je przy wejściu, i ci, [illegible] jeszcze są niezdecydowani jak spędzą [illegible] Wszystkich czekają niespodzianki, czy to [illegible] senkach Bodo, czy to w tańcu konkur[illegible] czy w miłej intrydze ładnej maseczki.

Spieszmy więc wszyscy, dając wyra[illegible] patii, jaką żywimy dla Eugeniusza Bodo, [illegible]żemy być pewni, że będzie to jedna z [illegible]szych nocy tego karnawału. Nie zapo[illegible] o celu na jaki Maskarada P.C.K. jest urz[illegible] Pogotowie sanitarne P.C.K.

Bilety wejścia do godz. 14-ej do [illegible] w biurze P.C.K., ul. Piotrkowska Nr. 236; [illegible] godz. 19-ej w sali przy wejściu, ul. 11-go [illegible]pada Nr. 21.

CHOINKA DLA DZIECI ROSYJSKI[illegible]

Dziś, dnia 21-go stycznia b. r. o godz[illegible] w lokalu Związku zawodowych niemieckich [illegible]cowników biurowych i handlowych przy [illegible] Nawrot Nr. 23, odbędzie się choinka dla [illegible] urządzona przez Rosyjskie Tow. Dobro[illegible]ci w Polsce.

Popisy dzieci, gry, tańce i inne niesp[illegible]ki urozmaicą tę tradycyjną zabawę.

Od godz. 22-ej rozpocznie się zaba[illegible]neczna dla dorosłych, która trwać b[illegible] rana.

Bilety wejścia— 50 gr. dla dzieci 1 [illegible] dla dorosłych przy wejściu. Goście [illegible]dziani.

Kronika radiowa

—o—

KARNAWAŁOWE RYTMY.

W trzecią sobotę każdego miesiąca Rozgłośnia Łódzka stale nadaje swój „Wesoły Dymek z Komina". Jest to audycja, która, w świetle satyry i humoru przedstawia zagadnienia lokalne. Najbliższy „Dymek", który usłyszymy w sobotę o godz. 18-ej, poświęcony jest zabawie karnawałowej zespołu dymkowego, który pragnie w orbitę swego beztroskiego humoru wciągnąć stałych słuchaczy tej audycji. Jest to okazja również do złożenia życzeń noworocznych wszystkim grupom radiosłuchaczy: czynnym, biernym, wiecznym malkontentom, i słuczaczom stuprocentowym, t. j. takim, którzy nastawiając głośnik na cały regulator, zatruwają życie otoczeniu.

Nie zapomniano również o radiopajęczarzach, którym poświęcona została specjalna ballada p. t. „O trzech rapajach". W „Dymku" tym — pióra Kamila i Styrczy, udział bierze zespół dymkowy z Zasadzianką, Korwinem, Konradem oraz chórem Lubowskiego na czele. Reżyseruje Jerzy Ronard-Bujański.

POMOC ZIMOWA.

Pod powyższym tytułem nadana zostanie w niedzielę, dnia 22 stycznia o godz. 15-ej audycja dla robotników. Tematem będą ciekawe informacje, dotyczące świadczeń na rzecz bezrobotnych oraz formy udzielania pomocy biednym mieszkańcom Łodzi w okresie zimowym. Pewien odłam społeczeństwa nie zorjentowany w dobrodziejstwach, jakie daje bezrobotnym Pomoc Zimowa, będzie miał okazję zapoznać się z tą niezmiernie ważną w obecnym okresie sprawą.

Udział w audycji bierze zespół robotników oraz orkiestra pod dyr. Zygmunta Sobolewskiego. Audycja poprzedzona zostanie przemówieniem pułk. Alfreda Vogla.

JAK POWSTAŁA KSIĄŻKA.

Krąg zainteresowań dziatwy naszej, która wyrasta w cieniu głośnika radiowego — coraz bardziej się rozszerza. Dziś nie wystarczy już dzieciom piękna książka z kolorowymi obrazkami bajkami. Dziecko pragnie już wiedzieć, jak powstała ta piękna książka. Na to właśnie pytanie odpowie małym radiosłuchaczom Maria Cyganowska, która w niedzielę o godz. 13.05 wygłosi na ten temat przed mikrofonem Rozgłośni Łódzkiej opowiadanie dla dzieci.

NA HORYZONCIE ŁÓDZKIM.

Najbliższy felejton red. Czesława Gumkowskiego, który usłyszymy w niedzielę o godzinie 20-ej poświęcony jest karnawałowi. Autor nie tylko mówi o karnawale dzisiejszym w Łodzi, ale przenosi nas do dawnych minionych lat, aż hen do okresu Księstwa Warszawskiego, aż do Króla Stasia, kiedy to triumfy zbierał polonez i menuet. Felieton ilustrowany będzie muzyką.

REWIA LEKKIEJ PIOSENKI.

Poniedziałkowy koncert rozrywkowy, który nadaje rozgłośnia o godz. 22.10, będzie niejako rewią lekkiej piosenki. Jej formę solową ukaże nam Jacek Arian, a zespołową—pabianickie żeńskie trio wokalne. Dla urozmaicenia usłyszymy również lekkie utwory fortepianowe.

ARIE I PIEŚNI.

W ten sposób zatytułowana została audycja, w której udział wezmą Kazimierz Szupko (tenor) oraz Nela Korwin-Korotkiewiczówna (fortepian). W audycji tej, która nadana zostanie w niedzielę o godz. 19.50, Kazimierz Szupko odśpiewa Arię z op. „Czarodziejski flet" Mozarta, Romans z op. „Hugenoci" Meyerbeyera, pieśń Mendelssona „Na skrzydłach pieśni", Wertheima—Cień Chopina i Pankiewicza „Pod oknem".

Z ŻYCIA ŁÓDZKIEJ RODZINY RADIOWEJ.

Zarząd Łódzkiej Rodziny Radiowej niniejszym komunikuje, że dochód z urządzonej zabawy sylwestrowej p. n. „Noc Sylwestrowa" w dniu 31 grudnia 1938 r. wyniósł zł. 1.489.52, która to suma zgodnie z zapowiedzią została przeznaczona na Internat dla Dzieci Niewidomych. Tym wszystkim, którzy przyczynili się w jakikolwiek sposób do powodzenia tej imprezy, zarząd Ł.R.R. składa serdeczne „Bóg zapłać".

ZABAWA KARNAWAŁOWA Ł.R.R. W RUDZIE PABIANICKIEJ.

Zarząd Łódzkiej Rodziny Radiowej jak najuprzejmiej zaprasza swych członków i sympatyków na zabawę karnawałową, którą urządza w dniu 21 stycznia b. r. o godz. 21-ej w salonach Tow. Śpiewaczego Rokicie — Ruda Pabianicka, ulica Wieniawskiego Nr. 5. Bufet własny, orkiestra doborowa. Wstęp wyłącznie za zaproszeniami.

ODCZYT O SAMORZĄDZIE.

W niedzielę, dnia 22-go b. m., o godz. 10-ej rano wygłosi dr. Adam Próchnik w sali Teatru Polskiego przy ulicy Cegielnianej Nr. 27 odczyt n. t. „Samorząd a Państwo".

Nieście pomoc najbiedniejszym

O lepsze warunki pracy

Ukarani przedsiębiorcy. — Memoriał urzędników państwowych. — Zatargi i strajki

Referat karny inspekcji pracy rozpoznawał wczoraj **kilkadziesiat spraw o wykroczenia na terenie zakładów pracy.**

I. Sobol, właściciel domu ekspedycyjnego przy ul. Piotrkowskiej 6 za zatrudnianie szoferów i robotników w niedziele, skazany został na 2 tygodnie aresztu.

Antoni Malc, przedsiebiorca budowlany za wstrzymanie zarobków robotniczych skazany został na 7 dni aresztu.

Poza tym 24 pracodawców, oskarżonych o zatrudnianie robotników ponad 8 godzin dziennie, ukarano grzywnami od 50 do 300 złotych.

***

Zrzeszenie urzędników państwowych w Łodzi podjęło zabiegi u władz centralnych w sprawie przyznania urzędnikom, zatrudnionym na terenie naszego miasta t. zw. **dodatku wielkomiejskiego.** W memoriale, który został już opracowany, urzędnicy stwierdzają, że we wszystkich większych miastach, jak **Krakowie, Wilnie i t. d. nie mówiąc już o stolicy, dodatek taki jest wypłacany gd. w Łodzi, która jest dotad pominięta, koszty utrzymania są znacznie wyższe.**

***

Donosiliśmy już **o zatargu w zakładach przemysłowych Dessurmont, Motte et Co** przy ul. Wólczańskiej 219, który wynikł z powodu wypowiedzenia pracy 200 robotnikom. W wyniku odbytej konferencji, firma zgodziła się cofnąć wypowiedzenia i dokonać podziału pracy.

***

Związki dozorców domowych wystąpiły do ministerstwa opieki społecznej z prośbą **o nadanie prawa powszechności orzeczeniu nadzwyczajnej komisji rozjemczej,** ustalającej warunki pracy i płac dozorców na rok 1939.

***

Strajk chałupników - bieliźniarzy trwa w dalszym ciągu. Inspekotrat pracy, który wszczął już kroki medacyjne, zwoła konferencję w pierwszych dniach przyszłego tygodnia. (i)

Jezdnie i chodniki muszą być czyste

Od poniedziałku będzie przeprowadzana ścisła lustracja sanitarna

Pierwsze Stow. Właścicieli Nieruchomości komunikuje nam:

W dniu 19 stycznia r. b. odbyła się konferencja u p. starosty grodzkiego z udziałem p. komendanta policji państwowej m. Łodzi, insp. Niedzielskiego, z przedstawicielami: stowarzyszeń właścicieli nieruchomości i zwiazków dozorców domowych.

Na konferencji tej omawiana była sprawa stanu sanitarnego posesyj, chodników i jezdni. Panowie starosta i komendant oświadczyli, że **dla należytego uporządkowania pod względem sanitarnym podwórzy, chodników i jezdni dają termin do poniedziałku, dnia 23 stycznia r. b.,** po tym terminie posesje odwiedzane będą przez komisje w celu przeprowadzenia kontroli i ew. pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

Chodniki muszą być codziennie myte wodą, jezdnie i chodniki oczyszczane z błota a błoto usunięte na powórze i wywiezione; przy ulicach o gładkiej nawierzchni jezdnie również winny być myte wodą, podczas gołoledzi chodniki muszą być posypywane piaskiem lub innym szorstkim materiałem.

W związku z powyższym zarząd I-go stowarzyszenia właścicieli nieruchomości m. Łodzi, przy ul. Pomorskiej nr 18 zwraca się do pp. członków stow. **z apelem do uporządkowania i oczyszczenia jezdni, chodników, ścieków i podwórzy w terminie wyżej podanym.**

O obrazę Narodu Polskiego

Sąd nie dał wiary doniesieniu i oskarżonego uniewinnił

Przed sądem okręgowym toczyła się wczoraj charakterystyczna sprawa o **obrazę Narodu Polskiego.**

Oskarżony — **51-letni Tomasz Kozubski,** właściciel restauracji przy zbiegu ulic Śródmiejskiej i Żeligowskiego, odpowiadał pod zarzutem użycia zwrotu uwłaczającego pod adresem Polski i Polaków.

Dwaj kowale — Henryk Grochulski i Stanisław Strzaskowski grali w dniu 2 października r. ub. w lokalu oskarżonego w bilard. W sali przygrywało radio. Gdy potem rozpoczęła się transmisja z obejmowania przez Armię Polską Zaolzia, oskarżony widząc, że jego goście są nietrzeźwi i transmisji i tak nie słuchają, aparat wyłączył.

Powstała na tym tle scysja, zakończona złożeniem **przez obu grających doniesienia, że Kozubski wyraził się obelżywie o Polakach i Państwie Polskim.**

Na rozprawie wczorajszej obaj kowale już swych złożonych poprzednio zeznań w pełni nie podtrzymywali, zresztą jeden cytował inne słowa oskarżonego, niż drugi.

Sąd nie dał ich zeznaniom wiary, **dopatrzył się raczej w doniesieniu złej woli podyktowanej zapalczywością w podnieceniu, również alkoholowym, i oskarżonego uniewinnił.**

Skradziony samochód

został porzucony na ul. Sterlinga

Donosiliśmy wczoraj o kradzieży samochodu osobowego, stanowiącego własność dr.J. S., znanego okulisty.

Wóz został skradziony w godzinach wieczornych z przed domu przy ul. Śródmiejskiej 30.

Maszyna została odnaleziona wczoraj przez przypadkowego przechodnia przy ul. Sterlinga, tuż koło kliniki położniczej.

Jak się okazało wóz — niczym podrzutek — **stał przez całą noc pod kliniką.**

Prawy właściciel stwierdził **brak kół zapasowych oraz niektórych akcesoryj.** Straty wynoszą około zł. 1000. (l)

Nasz reporter zanotował:

Na ulicy Limanowskiego najechany został przez samochód 11-letni Teofil Burczak, zamieszkały przy ulicy Borowej Nr. 2. Chłopiec odniósł złamanie nogi oraz okaleczenia głowy i twarzy. Pogotowie przewiozło go do szpitala na kurację.

• • •

W kuźni przy ulicy Grodzkiej Nr. 4 uległ wypadkowi przy pracy 45-letni Michał Zelgowski, kowal z zawodu, zam. tamże. Poszkodowany doznał zmiażdżenia kilku palców. Zelgowskiego umieszczono w szpitalu.

• • •

W mieszkaniu własnym przy ulicy Słowiańskiej Nr. 39 uległa poparzeniu wrzątkiem 28-letnia Leokadia Nowak, odnosząc rany twarzy i rąk. Poszkodowanej udzielił pomocy lekarz pogotowia ratunkowego.

• • •

Na ulicy Batorego Nr. 41 w czasie bójki poraniony został nożem w brzuch i rękę 32-letni Feliks Małkosz, lokator tego domu. Rannego opatrzył lekarz pogotowia miejskiego.

BACZNOŚĆ PEOWIACY!

Zarząd Koła Związku Peowiaków w Łodzi zawiadamia, że zmarł członek organizacji ś. p. Sobieraj Stanisław. Pogrzeb odbędzie się dnia 22 stycznia br o godz. 11,30. Wyprowadzenie zwłok nastąpi ze szpitala św. Antoniego przy ul. Przędzalnianej nr 75.

Zarząd prosi członków o jaknajliczniejszy udział w pogrzebie.

Zarząd.

Z KLUBU INTELIGENCJI ŻYDOWSKIEJ.

Dziś (sobota) o godz. 9.15 odczyt autora szeregu dzieł z dziedziny folkloru, d-ra J. Olszwangera n. t. „Humor i satyra u Żydów".

W niedzielę (22 b. m.) o godz. 5-ej po poł. III „podwieczorek klubowy".

W poniedziałek (23 b. m.) zebranie uczestników konwersatorium hebrajskiego. Zagaja mgr. J. Chludniewicz n. t. „Masada" — epos martyrologii i odrodzenia żydowskiego".

We wtorek (24. b. m.) o godz. 9 wiecz. koncert muzyki kameralnej. Wykonawcy: Maria Chasin (fortepian), Bronisława Rotsztat (I-sze skrzypce), Eugenia Markson (II skrz.), dr. Dawid Chasin (altówka) Mieczysław Reinberg (wiolonczela).

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: H. Pastorowa (Łagiewnicka 96), J. Kahane (Limanowskiego 80), J. Koprowski (Nowomiejska Nr. 15), M. Rozenblum (Śródmiejska 21), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), L. Czyński (Rokicińska 63), E. Zakrzewski (Kątna 54), I. Siniecki (Rzgowska 59), S. Trawkowska (Brzezińska [illegible]

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 21 stycznia 1939 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Ustawa kartelowa

Sprawa kartelowa w opinii publicznej w Polsce ma swój szczególny i charakterystyczny korrelat. Jest nim — jak się zdaje — sytuacja na rynku płodów rolniczych.

Gdy rynek rolniczy ogarnięty był intensywną i stale postępującą depresją — zagadnienie karteli należało do najbardziej popularnych problemów w Polsce; w rozwiązaniu jego wielu widziało rozwiązanie całokształtu trudności gospodarczych. Gdy rynek rolniczy poczęła cechować wydatna i stale postępująca poprawa, zainteresowanie kwestią karteli wyraźnie opadło. Pogorszenie się cen rolniczych skierowuje uwagę opinii na kartele.

Jest to zjawisko zupełnie zrozumiałe. Rolnictwo odczuwa trudność swej — z natury rzeczy nie nadającej się do kartelizacji — sytuacji względem tych gałęzi, które mogą się kartelizować i kartelizują się — zawsze słabiej w okresie tendencji zwyżkowej cen.

Referowano już tutaj nowelę do ustawy kartelowej, zaprojektowaną przez rząd. Przypominamy, że rozróżniając kartele „dobre“ i „złe“, zwalcza te ostatnie; idzie po linii tak zwanego uspołecznienia kartelu, domagając się, by sama umowa zawiązująca kartel wskazywała jego cel odpowiadający interesom narodowym (przykładowo jako cele te wskazano: doskonalenie, racjonalizacja, specjalizacja produkcji, rozwijanie produkcji i przerobu surowców krajowych, dokonywanie inwestycji, wzmożenie zbytu, zwłaszcza wywozu itd.). Projekt rządowy ma raczej charakter deklaracyjny w odniesieniu do polityki gospodarczej.

Sam jednak fakt zgłoszenia noweli „uspołeczniającej“ odpowiada widocznie aktualnym nastrojom. Wskazuje na to właśnie przebieg wczorajszego posiedzenia komisji sejmowej. Nie tylko koncepcja znalazła jej uznanie, ale, jak wiadomo, zaostrzono w projekcie komisyjnym ingerencję państwa w dziedzinie kontroli. Rząd niewątpliwie nie będzie się zaostrzeniu sprzeciwiał i plenum izb napewno okaże mu przychylność.

***

Drugim projektem ustawodawczym, który się znalazł na wokandzie wczorajszego posiedzenia komisji przemysłowo - handlowej była nowela do rozporządzenia Prezydenta o ograniczeniu nadmiernych uposażeń. I ta była już tu referowana. Nie wprowadza ona, jak staraliśmy się tutaj wykazać praktycznie poważniejszej zmiany istniejącego stanu prawnego. Nie zmieniając zasadniczo ogólnych warunków przymusowej redukcji uposażeń kierowniczych — nowela ma rozszerzyć inicjatywę w tym kierunku; obok dotychczasowej inicjatywy, służącej organom władz danego przedsiębiorstwa i ich członkom — przyznana ma być inicjatywa również ministrowi, na wniosek mniejszości akcjonariuszów. Kartele w tym związku zaprojektowane zwężają znakomicie stosowalność projektowanych uprawnień. Także i ta ustawa projektowana nie wprowadza zmian rewolucyjnych. Komisja — mimo dyskusji — nie wypowiedziała się wczoraj co do projektu żadną swą uchwałą. Nie trzeba wątpić, że i ten projekt znajdzie jej aprobatę. Być może również w postaci zaostrzonej, ponieważ ochrona małego akcjonariusza jest hasłem niespornie popularnym i mającym posłuch.

az

Wzrost prokukcji przemysłowej na Litwie

Niektóre gałęzie przemysłu litewskiego wykazują w r. ub. znacznv wzrost produkcji w porównaniu w 1937 r.

I tak fabryki tekstylne wvkazały wzrost produkcji o 10 proc, cegielnie o 20 proc, a przemysł browarniany aż o 65 proc. (Pat)

Polskie drzewo na rynku litewskim

Ostatnio bawili w Polsce przedstawiciele litewskiego syndykatu kupców drzewnych w towarzystwie dyrektora litewskiego departamentu leśnictwa, celem przeprowadzenia w ramach zawartej umowy handlowej polsko - litewskiej transakcji na dostawę polskiego drewna dla przemysłu tartaczanego w Kłajpedzie.

Delegaci litewscy po zwiedzeniu kilku ośrodków leśnych, przeprowadzili szereg rozmów z przedstawicielami naszego gospodarstwa leśnego i to zarówno państwowego jak i prywatnego, przy czym należy zaznaczyć, iż rozmowy te miały charakter wstępnych, orientacyjnych porozumień co do warunków dostawy, zakupu, cen itp. polskiego drewna.

Rosnąca fala niewypłacalności włókienniczych

naraża przemysł łódzki na dotkliwe straty

W dniach ostatnich sfery włókiennicze Łodzi zostały poruszone wiadomościami o nowych dwóch poważniejszych niewypłacalnościach. Według otrzymanych przez nas informacyj zawiesiła wypłaty poważna firma włókiennicza w Dubnie, przy czym suma zadłużenia tej firmy wynosić ma około pół miliona złotych. Równocześnie zawiesił wypłaty jeden z dużych domów towarowych w Grudziądzu. Zadłużenie tej firmy, zd niem naszych informatorów sięga oko 600 tys. złotych.

Obydwie firmy całkowite pra swoje zapotrzebowanie na materia włókiennicze pokrywały w Łodzi, ta że większość zadłużenia dotyczy pr mysłu łódzkiego.

Nie ulega wątpliwości, że wzrasta ca ostatnio fala niewypłacalności wp nie deprymująco na rozwój stosunk handlowych w Łodzi, gdyż zarówno pr ducenci, jak i hurtownicy będą w pr szłości zmuszeni do wielkiej ostrożno przy przyjmowaniu pokrycia od odbi ców.

Zdaniem sfer zainteresowanych, statnie niewypłacalności spowodowa zostały zmianą pogody, która wpłyn na to, że zimowe towary nie są zup nie przez klientelę nabywane, w zwi ku z czym kupcy nie mogą zdobyć p trzebnego pokrycia, dla wykupienia bi żących zobowiązań wekslowych. (h)

Konwersję 7 proc. pożyczki śląskiej

przeprowadza Państwowy Bank Rolny

W związku z zawartą w Stanach Zjednoczonych A. P. umowa dotyczącą konwersji 7 proc. pożyczki dolarowej województwa śląskiego z 1938 roku wszystkie oddziały Państwowego Banku Rolnego przyjmują od krajowych posiadaczy do dnia 30 kwietnia r. 1939 włącznie obligacje wymienionej pożyczki ze wszystkimi kuponami, poczynając od kuponu płatnego w dniu 1 czerwca roku ubiegłego, celem przeszłania do U. S. A. tych obligacyj do przestemplowania na 4 i pół proc. — w stosunku rocznym. Należność za kupon płatny 1 czerwca 1938 roku w wysokości 4 i pół proc. w stosunku rocznym będzie uregulowana przy odbiorze przestemplowanych obligacyj.

Konwersję powyższej pożyczki przeprowadza wyłącznie Państwowv Bank Rolny w Warszawie oraz oddziały Banku w Białymstoku, Grudziadzu, Katowicach, Kielcach, Krakowie. Lublinie, Lwowie, Łucku, Pińsku, Poznaniu i Wilnie. (IS)

Zasady nadzoru nad działalnością gospodarczą Państwa

uchwaliła Rada Min strów

Na posiedzeniu Rady Ministrów, które odbyło się onegdaj pod przewodnictwem prezesa Rady Ministrów, gen. Sławoj-Składkowskiego przyjęto projekt rozporządzenia Pana Prezydenta R. P. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień traktatu handlowego pomiędzy Rzplitą Polska a Republiką Argentyńską z sierpnia 1938 r.

Z kolei Rada Ministrów powzięła uchwałę w sprawie bezpośredniej działalności gospodarczej Państwa.

Uchwała ta reguluje: 1) zasady nadzoru nad tworzeniem przedsiębiorstw państwowych oraz nabywaniem udziałów w przedsiębiorstwach z funduszów skarbowych; 2) zasady nadzoru nad działalnością przedsiębiorstw państwowych i mieszanych oraz 3) zasady likwidacji przedsiębiorstw i udziałów w przedsiębiorstwach. (wt)

Cenniki za farbowanie przędzy

pozostają niezmienione

Jak już donosiliśmy, duże poruszenie wywołało w Łodzi ustalenie przez sekcję kadziowo - indantrenową nowych cenników, które w stosunku do cenników dotychczasowych zostały znacznie podwyższone.

Jak się dowiadujemy, w dniach ostatnich odbyło się w sprawie tej zebranie w związku farbiarń zarobkowych w Łodzi, na które zaproszeni zosali również przedstawiciele producentów popeliny.

Producentom tym oświadczono, iż na podstawie zarządzenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu, cenniki ustalone ostatnio przez sekcję kadziowo-indantrenową zostały zawieszone i jak narazie obowiązywać będą cenniki dotychczasowe.

Jak widać z powyższego, Ministerstwo Przemysłu i Handlu uwzględniło żądania producentów popeliny, którzy wychodzili z założenia, że podwyższanie cen w obecnych warunkach jest niewskazane. (h)

Zarządzenia w obronie kursu funta

Walka ze spekulacją giełdową w Anglii

Jak wiadomo, Skarb angielski wydał zalecenie organizowania szeregu tranzakcji złotem i obcymi walutami, a to w celu przeciwdziałania tendencjom spekulacyjnym.

W chwili obecnej wielkie zainteresowanie w kołach City londyńskiej wywołuje kwestia ewentualnych ograniczeń w obrotach angielskimi papierami wartościowymi.

Wyrażane jest przekonanie, że niektóre rodzaje tranzakcji papierami będą podpadały pod wspomniane ograniczenia. Tak np. nie będzie ułatwiane nabywanie zagranicznych papierów wartościowych za pożyczone środki pieniężne. Podobnie brokerzy i banki nie będą ułatwiali sprzedaży angielskich papierów wartościowych, o ile celem sprzedaży będzie kupno walut obcych. (Pat)

Obrót towarowy polsko-czechosłowacki

podlega specjalnej kontroli

Ministerstwo przemysłu i handlu uruchomiło kontyngenty przywozowe dla Czecho-Słowacji w wysokości obowiązującej w roku ubiegłym — aż do odwołania. Od dnia 29 grudnia 1938 r. rozrachunek polsko-czechosłowacki odbywa się na zasadach clearingu za pośrednictwem Polskiego Instytutu Rozrachunkowego. Pozwolenia przywozu na kontyngenty czecho-słowackie umowne i kontyngenty autonomiczne wydawane będą przeto bez „kopii dla banku dewizowego“.

W dniu 16 stycznia r. b. weszło w życie obwieszczenie ministra skarbu z dn. 5 stycznia 1939 r., ogłoszone w Monitorze Polskim z 13 stycznia r. b. Wprowadza ono kontrolę specjalną obrotu towarowego polsko-czechosłowackiego.

W myśl tego obwieszczenia cały obrót towarami, pochodzącymi z polskiego obszaru celnego i towarami, pochodzącymi z Czechosłowacji, między polskim obszarem celnym a Czechosłowacją podlega t. zw. kontroli specjalnej, t. j uzależniony jest od przedstawienia świadectw rozrachunkowych.

Świadectwa rozrachunkowe wystawiane będą na polskim obszarze celnym przez Polski Instytut Rozrachounkowy i będą ważne od dnia wydania do końca następnego miesiąca kalendarzowego. (pp)

Stosunki handlowe między Polską a Niemcami

Warszawa, 20 stycznia.

(Pat) Na posiedzeniu komisji spra zagranicznych sejmu rozpatrywa wczoraj projekt ustawy o ratyfika umowy handlowej z Rzesza Niemieck który referował pos. B. Sikorski.

Omówiono wyczerpująco całokszta stosunków handlowych z Rzeszą, ja również przemian, jakie dokonały przez przyłączenie b. Austrii oraz syt ację, jaka się wyłoniła po włącze do Polski ziem zaolziańskich, a do Rz szy ziem sudeckich.

Po zreferowaniu sprawy przez sp wozdawcę udzielał obszernych wy śnień p. wiceminister Sokołowski.

Przewodniczący poseł płk Lechnic w nawiązaniu do problemów wymia z Rzeszą poruszył szereg istotnych z gadnień z dziedziny naszej polityki ha dlowej, która współdecyduje o polski strukturze gospodarczej.

Proces o naśladownictwo wzoru

Duże zainteresowanie w sferach prz mysłu włókienniczego Łodzi, wywoła wiadomość o procesie pomiędzy firm „Zakłady Włókiennicze Karol Eisert“ firmą „A. M. Warszawski i Synowie“ naśladownictwo artykułu zastrzeżone go przez firmę Eisert jako „wzór 50

Z plagą naśladownictw walczy pr mysł łódzki oddawna. W roku ubieg łym ogólne zainteresowanie wzbud proces wytoczony przez firmę „Wol jednej z firm łódzkich o naśladownictw zastrzeżonej przez Wolę „Panory“.

Tylko stałe i zdecydowane wystąpi nia poszkodowanych firm ukrócą nigdzie w tych rozmiarach nie spoty ne, praktyki nielojalnej konkurencji rynku łódzkim.

Swiatowy kongres oszczędnościowy

W 1940 r. odbędzie się w Berlinie Świato Kongres Oszczędnościowy.

Przygotowania do przyszłego kongresu, sku piającego się w Centralnym Komitecie Oszczęd nościowym R. P., są w pełnym toku. Podobn jak to miało miejsce w latach ubiegłych, Cen tralny Komitet podjął, w myśl zleceń Międzyna rodowego Instytutu Oszczędnościowego, prac dla zorganizowania Komisji Narodowej polski w skład której, poza przedstawicielami Centr nego Komitetu mają wejść przedstawiciele PK KKO. oraz innych instytucyj, pracujących na lu oszczędnictwa.

Komisja Narodowa polska ukonstytuuje w najbliższych miesiącach, po uprzedniej wsp nej konferencji wszystkich zainteresowan instytucji. (Pat.)

Giełda pieniężna

Warszawa, 20 stycznia.

Belgia 89.60 — 89.82 — 89.38, Berlin 213.07— ..1, Gdańsk 100.25—99.75, Holandia 287.70— ..42—286.98, Kopenhaga 111.03—110.47, Lon- .. 24.81—24.88 — 24.74, Nowy Jork 5.30.75— ..25, Nowy Jork-kabel 5.29.7/8 — 5.31.1/8 ..5/8, Oslo 124.65—124.97 — 124.33, Paryż .. — 14.05 — 13.97, Praga 18.11—18.16 — ..6, Sztokholm 127.75—128.07—127.43, Zurych ..55—119.85—119.25, Włochy 27.92—27.78.

AKCJE: Bank Polski 133.00, Bank Handlowy ..0, Bank Zachodni 45.50, Cukier 35.00—35.50, ..giel 34.25—34.00—34.25, Lilpop 93.00—92.50, ..rzejów 18.75, Ostrowiec 68.00—67.75, Stara- ..wice 51.25—51.00, Zieleniewski 77.00, Ha- ..busch 62.00. Tendencja nieco słabsza.

PAPIERY PROCENTOWE: Poż. wewnętrz- .. 65.75—66.00 ost. setki, poż. inwestycyjna ..a em. 86.25 serie 92.00—91.75, II-ga emisja ..5 serie 93.00, konwersyjna nie not., dolarów- ..42.50, konsolidacyjna 66.75—66.50 ost. setki, ..proc. ziemskie seria VI 54.25, 4 i pół proc. ..skie seria V 63.75—63.50, 5 proc. Warsza- ..stare 77.50—77.00, 5 proc. Warszawy 1933 r. ..0—74.25 ost. dr., 6 proc. Częstochowy 1933 r. ..0, 5 proc. Lublina 1933 r. 62.00, 5 proc. Łodzi ..3 r. 63.50. Tendencja dla pożyczek nieco ..niejsza, dla listów ziemskich nieco słabsza, .. miejskich — utrzymana.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Ło.. notowano: dolarówka 42.75—43.00, poż. in- ..tycyjna I-sza em. 86.00, poż. inwestyc. II-ga ..ja 86.50, poż. konsolidacyjna grube — 66.50, ..bne 66.00, poż. wewnętrzna 65.85, poż. kon- ..syjna grube 69.75, drobne 68.75, 5 proc. Ło- .. 1933 r. 66.25—66.00, 5 proc. Łodzi 1938 roku ..25—64.00. Tendencja utrzymana.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Żyto 14.25—14.50, pszenica 20.75 — 21.00, ..enica zbierana 20.50—20.75, mąka żytnia ..proc. 27.75—28.75, mąka żytnia 55 pro. 24.75 ..25.50, mąka żytnia razowa 95 proc. 20.50— ..00, groch polny 27.00—29.00, groch Victoria ..00—36.00, wyka 18.50—19.50, seradela 25.50— ..50. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja ..kojna. Ogólny obrót 1440 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 20 stycznia.

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
..% Inw. I. em.	86.25	86.—	85.—	82.—
4½% Wewn.	65.75	65.88	65.—	65.75
..% Konwers.	—.—	—.—	69.—	68.75
Dolarówka	42.50	43.—	42.50	42.50
4½% L. Ziem.	63.50	64.25	64.—	64.—
5% L.Warsz. 1933	73.—	73.25	72.25	69.75
5% L. Łódz. 1933	63.50	65.50	64.75	65.—
Bank Polski	133.—	133.—	137.—	118.50
Lilpop	92.50	94.—	93.50	65.—
Żyrardów	—.—	63.25	62.25	66.50

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 19-go stycznia 1939 roku.

NOWY JORK: Loco 9.06, styczeń—40. r. 7.40, ..marzec 8.45, kwiecień 8.31, maj 8.18, czerwiec ..05, lipiec 7.91—92, sierpień 7.74, wrzesień 7.57, październik 7.40, listopad 7.40, grudzień 7.40.

NOWY ORLEAN: Loco 8.66, styczeń — 40 r. 7.52—53, marzec 8.56—57, maj 8.31—32, lipiec ..03, październik 7.51—52, grudzień 7.51—52.

LIVERPOOL: Loco 5.18, styczeń 4.81, luty 4.79, marzec 4.78, kwiecień 4.76, maj 4.75, czer- ..wiec 4.70, lipiec 4.65, sierpień 4.59, wrzesień 4.54, październik 4.49, listopad 4.50, grudzień 4.52, styczeń 4.53, luty 4.56.

„Giza": Loco 7.27, styczeń 6.95, marzec 6.78, maj 6.83.

Egipska: Loco 7.22.

Upper: Loco 5.85, styczeń 5.74, marzec 5.81, maj 5.88, lipiec 5.93, wrzesień 5.93, październik 5.90, listopad 5.85.

BREMA: Loco 9.96, marzec 9.08, maj 9.03, lipiec 9.02, październik 9.02, grudzień 9.05.

ALEKSANDRIA Sakell.: Styczeń 11.72, ma- ..rzec 12.50, maj 12.75.

„Giza": styczeń 12.04, marzec 12.25, maj 12.49, lipiec 12.58, listopad 12.62.

Ashmouni: Luty 9.99, kwiecień 10.15, czer- ..wiec 10.21, październik 10.09.

Kronika szachowa

NAJDORF — ZWYCIĘZCA TURNIEJU W WARSZAWIE

W warszawskim Tow. Zwolenników gry szachowej zakończył się turniej o mistrzostwo klubu.

Pierwszą nagrodę zdobył zdecydowanie Najdorf — wicemistrz Polski i mistrz Warszawy, który nie przegrał ani jednej partii i tylko dwie zakończył na remis, osiągając 13 pkt. z 14-tu partyj. Drugą nagrodę zdobył b. mistrz Polski Przepiórka, osiągając 11,5 pkt., trzecią młody utalentowany szachista warszawski Szapiro — 10 pkt., czwartą Jagielski 9,5 pkt., piątą i szóstą olimpijczyk Piltz i wybijający się młody mistrz Terski po 9 pkt., siódmą dr Stueckgold 8,5 pkt. Dalsze miejsca zajęli: Plater 7 pkt., Zupnicki, Pytel i Danneman po 6,5 pkt., Beriacki 4 pkt. dr. Hermanowa i Siarkiewicz po 2 pkt. oraz Pytlakowski 0 pkt.

Córka dozorcy żoną milionera amerykańskiego

Znajomość zawarta na dancingu warszawskim. — Slub odbędzie się w Paryżu

Warszawa, 20 stycznia

Ciągle jeszcze dzieją się na świecie cuda, jak w bajce lub w filmie. Przekonała się o tym 22-letnia Stanisława Michalakówna, córka dozorcy domu przy ulicy Skierniewickiej.

Bawiąc przed kilku tygodniami na jednym z dancingów, poznała młodego Amerykanina, Bena Kollera, który przybył do Warszawy w celu zapoznania się z rodziną.

Koller, raczej rodzice jego, pochodzą z Polski. Młody Amerykanin jest synem poważnego producenta obuwia i sam posiada w swym majątku kilka milionów.

Koller zakochał się w Michalakównie i postanowił się z nią ożenić. Małżeństwu temu nic nie stoi na przeszkodzie.

Młodzi wyjeżdżają w najbliższym czasie do Paryża, gdzie wezmą ślub, a stąd wyjadą do nowej ojczyzny panny młodej.

Zmiany w reprezentacji Francji

na jutrzejszy mecz z Polską

Paryż, 20 stycznia.

(Pat) Prasa paryska zamieszcza obszerne artykuły, poświęcone piłkarstwu polskiemu w związku z niedzielnym meczem Polska — Francja. Dzienniki zamieszczają liczne fotografie wybitnych polskich piłkarzy i ich życiorysy.

Z całego zespołu polskiego wyróżniany jest przede wszystkim Wilimowski, którego dzienniki uważają za najlepszego piłkarza polskiego.

Równocześnie prasa francuska wyraża ubolewanie z powodu osłabienia reprezentacji Francji, jak się bowiem okazuje, dwaj pierwszorzędni piłkarze francuscy Veinante i Diagne nie będą mogli wystąpić z powodu odniesionych kontuzji.

Zamiast murzyna Diagne prawdopodobnie wystąpi Marshale. W napadzie miejsce Veinante zajmie Weisskopf z klubu F. C. Metz. Weisskopf jest byłym graczem słynnego ongiś wiedeńskiego Hakoahu.

Siatkarki Znicza przegrywają

w pierwszym dniu mistrzostw Polski w Katowicach

Katowice, 20 stycznia.

W Katowicach rozpoczęły się mistrzostwa Polski w siatkówce żeńskiej. Do mistrzostw stanęło 8 klubów, a to: AZS, Polonia (Warszawa), Znicz (Łódź), KPW Olsza (Kraków), KPW (Toruń), KPW (Katowice), Stradom (Częstochowa) i AZS (Lwów).

Otwarcia mistrzostw dokonał prezes Śl. OZPR p. Bandy. Na otwarciu obecni byli przedstawiciele władz wychowania fizycznego, miasta Katowic, PZPR wiceprezes Nowak i referent siatkówki, p. Wirszyło.

Przed rozpoczęciem zawodów krótkie przemówienie powitalne wygłosił p. Brandys, po czym wciągnięto na maszt flagę państwową i odśpiewano hymn narodowy.

Następnie mgr. Brandys w imieniu m. Katowic wręczył wszystkim drużynom biorącym udział w mistrzostwach Polski piękne albumy m. Katowic pod nazwą „Piękno ziemi Śląska".

Niespodzianką pierwszego dnia rozgrywek była porażka mistrzowskiego zespołu Łodzi „Znicza" uważanego za faworyta mistrzostw. Łodzianki przegrały swe spotkanie z lwowskimi akademiczkami w stosunku 1:2 (15:11, 11:15, 13:15).

W pozostałych meczach uzyskano następujące wyniki: KPW Olsza (Kraków) – KPW Katowice 2:0 (15:12, 15:7), AZS (Warszawa) — Stradom (Częstochowa) 2:0 (15:6, 13:13) i Polania (Warszawa)—Pomorzanin (Toruń) 2:0 (15:10, 15:13).

Stosunki handlowe

między Polską a Ameryką Południową

W Izbie Handlowej polsko-łacińsko-amerykańskiej odbył się odczyt min. Mazurkiewicza na temat możliwości rozwoju stosunków handlowych między Polską a krajami Ameryki Południowej.

Prelegent zajął się przede wszystkim omówieniem sytuacji krajów Ameryki Łacińskiej jako producentów surowców włókienniczych, ustalił, iż import wełny z tych krajów wynosi 18 proc., a bawełny 12 proc. naszego importu tych artykułów w ogóle. Następnie przeszedł do surowców używanych w przemyśle skórzanym, to jest skór i garbników, podkreślając wydatną rolę Ameryki Łacińskiej jako eksporterów skór i ekstraktu garbnikowego, wskazał przy tym, że przeszło 50 proc. skór bydlęcych importowanych jest z Ameryki Łacińskiej.

W zakończeniu prelegent zaznaczył, że kraje Ameryki Łacińskiej jako źródła zakupu surowców NIE SĄ PRZEZ NAS DOSTATECZNIE WYZYSKANE. Tymczasem kraje te wobec swego słabego uprzemysłowienia możności lokowania w nich niemal wszystkich artykułów naszego przemysłu są najbardziej naturalnymi dla nas dostawcami surowców, gdyż zapłata za nie może być dokonywana w wyrobach naszego przemysłu. Produkty polskie raz wprowadzone na te rynki będą następnie z chwilą skasowania ograniczeń przywozowych i dewizowych mogły być eksportowane w coraz to większych rozmiarach.

Sport dla mas

hasłem tygodnia propagandowego „Makabi"

Zarząd „Makabi", pragnąc udostępnić sport i ćwiczenia cielesne możliwie jak najszerszym rzeszom społeczeństwa łódzkiego, proklamuje z dniem dzisiejszym 10-dniowy okres propagandowy, w czasie którego wszyscy nowo wstępujący zwalniani będą z wpisowego.

Dysponując 2-ma przestronnymi i wzorowo urządzonymi salami gimnastycznymi (Al. Kościuszki 21 i Traugutta 1) oraz własnym boiskiem i kortami tennisowymi, na których obecnie urządzone jest piękne lodowisko i tor hokejowy (Sterlinga 2) — pragnie „Makabi" obok istniejących już licznych grup gimnastyki: chłopięcej, dziewczęcej, młodzieży, pań i panów — utworzyć nowe sekcje sportowe.

Celem bliższego zorjentowania zainteresowanych tygodniem propagandowym „Makabi", zorganizowane będą w dniach 20—30 stycznia liczne imprezy, które zarząd zainaugurował odczytem p. t. „Wychowanie duchowe i fizyczne młodzieży żydowskiej", wygłoszonym przez red. Henryka Zimermana.

SPORT

Zwycięstwo hokeistów polskich w Berlinie

Berlin, 20 stycznia.

Reprezentacja hokejowa Śląska uczestniczy w rozpoczętym w piątek międzynarodowym turnieju hokejowym.

Pierwszego dnia ślązacy rozegrali mecz z zespołem niemieckim S.C. Preussen.

Spotkanie zakończyło się zwycięstwem zespołu polskiego w stosunku 1.0 (0:0, 1:0, 0:0). Jedyną bramkę meczu zdobył w drugiej tercji Nowak.

W zespole polskim na pierwszy plan wybili się Burda w ataku i Tarłowski w bramce.

Opłatek w IKP

Klub sportowy I.K P. urządza w niedzielę, 22-go b. m. o godz. 18-ej w sali Tow. Śpiewaczego im. Moniuszki przy ulicy Ogrodowej Nr. 34 opłatek dla członków klubu.

Notatnik kolarza

Dnia 4-go lutego o godz. 19-ej w lokalu 4.T.K. przy ulicy Wólczańskiej Nr. 139 odbędą się egzaminy dla kandydatów na pomocniczych sędziów kolarskich torowych i szosowych. Zgłoszenia do dnia 28-go b. m. włącznie przyjmuje sekretariat Ł. O. Z. K.

— Kluby kolarskie rozpoczęły już przygotowania do nadchodzącego sezonu, przyczem poszczególne kluby przeprowadzają zaprawę zimową swych kolarzy we własnym zakresie.

— W dniu dzisiejszym odbędzie się w lokalu klubowym przy ulicy Wólczańskiej Nr. 139 uroczystość rozdania nagród sportowych zdobytych przez zawodników Łódzkiego Tow. Kolarskiego. Po rozdaniu nagród nastąpi zabawa taneczna. Początek o godz. 20-ej.

Mistrzostwa szkolne

w grach sportowych

W dniu jutrzejszym w sali polskiej YMCA przy ulicy Traugutta Nr. 3 rozpocznie się turniej piłki ręcznej (siatkówka i koszykówka) łódzkich szkół średnich. Będą to właściwie nieoficjalne mistrzostwa szkolne, które potrwają około 2-ch miesięcy.

W dniu jutrzejszym o godz. 11-ej przed poł. odbędą się pierwsze rozgrywki siatkówki męskiej i żeńskiej.

Oświadczenie

Zw. Dziennikarzy Sportowych

„Zarząd Związku Dziennikarzy Sportowych R. P., oddział w Łodzi, w odpowiedzi na pismo Zarządu Łódzkiego Okręgowego Związku Bokserskiego z dnia 29.XII 1938 roku składa następujące publiczne oświadczenie:

1) Treść pisma Zarządu Ł.O.Z.B. zawiera bezprzykładne i na terenie pracy społecznej zgoła niedopuszczalne ataki i insynuacje pod adresem Sądu Koleżeńskiego Związku Dziennikarzy Sportowych, oddział w Łodzi i Zarządu oddziału.

2) Stwierdzamy, że sposób argumentacji pisma Ł.O.Z.B. jest poniżej poziomu, dopuszczającego jakąkolwiek polemikę. Treść pisma tego uwłaczać może nie nam, lecz jedynie tylko jego autorom.

3) Stwierdzamy nadal, że zostaliśmy postawieni wobec faktu dokonanego, nad wyraz dla nas przykrego, i wobec powyższego, działając w ścisłym porozumieniu z Sądem Koleżeńskim, postanawiamy:

a) zerwać wszelki kontakt z Zarządem Ł.O.Z.B., reprezentującym sport pięściarski na terenie okręgu łódzkiego;

b) wezwać wszystkich członków Związku Dziennikarzy Sportowych Rzplitej oraz Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich do solidarnego poparcia akcji Związku Dziennikarzy Sportowych R. P., Oddział w Łodzi w stosunku do Ł.O.Z.B. w jak najostrzejszej formie;

c) Zarząd Związku Dziennikarzy Sportowych, oddział w Łodzi, czyni jednocześnie odpowiedzialnym Zarząd Ł.O.Z.B. za konsekwencje, jakie w wyniku wytworzonej przez Ł.O.Z.B. sytuacji poniesie pięściarstwo łódzkie.

ZARZĄD ZW. DZIENNIKARZY SPORT.
ODDZIAŁ W ŁODZI.

NOWA TABELA POTRĄCEŃ

NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE OBOWIĄZUJĄCA od dn. 1.I.1939

do nabycia w firmie **A. J. OSTROWSKI S-cy** Piotrkowska — № 55

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Centralna lecznica zębów

I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83
Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10—1. RENTGEN.
Stomatolog przyjmuje od 9—11.

LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

DR. MED.
P. KAMIENIECKI
choroby wewnętrzne
Andrzeja 4, tel. 228-65
godz. przyj. od 5—7

DR MED.
JAN POLAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
Tel. 164-21
godz. przyjęć od 5—8.

DR. MED.
A. GELBART
CHIRURG
przeprowadził się na ul.
Cegielnianą 36[a] telef. 143-31

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
PRZEPROWADZIŁA SIĘ na ul.
Gdańską 12
tel. 121-23.

D' Reicher
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
Leczenie promieniami Roentgena
Południowa 28. Tel. 201-93
przyjmuje od 8—11 rano i od 5—8 wiecz. w niedziele i święta od 9 — 1

Dr.
L. Szyfman
powrócił

GABINET KOSMETYKI LECZNICZEJ
„Beauté"
wł. STEFANIA ROZENTAL
Dyplom Wiedeński
Traugutta 8, I p. fr. tel. 213-61.
Usuwanie bezpowrotne i bez śladów szpecących włosów, najnowocześniejszym aparatem.
Wszelkie zabiegi kosmetyczne.
Godz. przyj. 11—1 i 4—7.

Dr. Jerzy
Tenenbaum
CHOR. WEWNĘTRZNE
powrócił i przeprowadził się na ul.
Piłsudskiego 23 telef. 213-10
przyjmuje od 5—7.

Dr. Różaner
Specjalista chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych
Narutowicza 9, tel. 128-98.
Przyjmuje od 9—1 i od 5—9 w.

H. FILLAT
LEKARZ - DENTYSTA
przeprowadził się na
UL. TRAUGUTTA 4.
Tel. 165-20.

Do akt. Nr. Km 11/39/XI.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. XI-go, zamieszkały w Łodzi, ul. Zamenhofa 4, na zasadzie art. 602 K.P.C. ogłasza, że w dniu 26 stycznia 1939 r. o godz. 14 w Łodzi, przy ul. 11-go Listopada Nr. 108 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 10 mtr.³ kantówki t. j. belek kantowych ciosanych, oszacowanych na łączną sumę zł. 580.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 7 stycznia 1939 r.

Komornik:
(—) S. BEDNAREK.

Sygnatura: IV Km 1999/38.

OBWIESZCZENIE.
O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, IV-go rewiru Stefan Zajkowski, mający kancelarię w Łodzi ul. Narutowicza Nr. 35 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 26 stycznia 1939 r. o g. 12 w Łodzi przy ul. Kilińskiego Nr. 61 odbędzie się licytacja ruchomości, składających się z dywanu, radio-odbiornika, szafy, toalety i 2 nocnych szafek na rzecz Zygmunta Szałdajewskiego, oszacowanych na łączną sumę zł. 610.—

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 7 stycznia 1939 r.

Komornik:
(—) S. ZAJKOWSKI.

NIGDY NIE JEST ZAPÓZNO

myśleć o zdrowiu, tym bardziej jeżeli cierpisz na chorobę: NEREK, PĘCHERZA, WĄTROBY, KAMIENI ŻÓŁCIOWYCH, ZŁEJ PRZEMIANY MATERII, na bóle artretyczne czy podagryczne, wzdęcia brzucha, odbijanie się lub skłonność do obstrukcji - Pamiętaj, że nigdy nie będzie za późno, o ile używać będziesz ziół moczopędnych „D I U R O L" Gąseckiego, które zapobiegają gromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji zatruwających organizm. - Dziś jeszcze kup pudełko ziół „D I U R O L" Gąseckiego, a przekonasz się o dodatnich skutkach działania, zalecać będziesz swym znajomym. Sposób użycia na opakowaniu - Oryginalne zioła „DIUROL" Gąseckiego (Z KOGUTKIEM) sprzedaje apteki i składy apteczne

Kupno i sprzedaż

GABINET — fornier. orzech — biurko, stół, fotel, dwa krzesła — okazyjnie do nabycia, Narutowicza nr. 12. m. 3

KALOSZE, deszczówki, wszystkich fabryk, najtaniej na wyprzedaży, ul. Piotrkowska 44, tamże opaski OPL.

KUPIMY dużą kasę pancerną lub ogniotrwałą zaraz. Oferty w Administracji sub. „Kasa". 21

Lokale

DUŻY pokój słoneczny meblami lub bez zaraz do wynajęcia, Piotrkowska 132, m. 3, tel. 136-55.

ŁADNY lokal na biuro z centr. ogrzewaniem, parter, do wynajęcia, Piotrkowska 86, tel. 208-73.

DO ODDANIA pokój z wszelkimi wygodami w czystym domu solidnemu, usytuowanemu Panu, Kopernika 23, m. 4.

LUKSUSOWE mieszkanie 2-pokojowe z kuchnią, centralnym ogrzew. do wynajęcia. Tamże garaż, Ansztadta 3. Do oglądania 3—6.

4-POKOJOWE słoneczne mieszkanie z holem, przedpokojem, centralnym ogrzewaniem, z wszelkimi wygodami, w nowoczesnym domu przy ul. Wólczańskiej 197 (obok szpitala Św. Jana) do wynajęcia.

POSZUKUJE się lokalu na prywatną szkołę z ogrodem od 1.IX. rb. w centrum miasta między ul. Sienkiewicza i Wólczańską oraz Ks. Skorupki i ul. Przejazd. Oferty sub. „Szkoła" w Administracji niniejszego pisma. 22

POSZUKUJE się niedrogiej stancji z dobrą opieką dla chłopca z I klasy gimnazjalnej. Oferty sub. „17". 22

LOKAL handlowo-przemysłowy, przy ul. Śródmiejskiej 6, 10 okien, I piętro, winda towarowa, do wynajęcia od 1 kwietnia br. Informacje telef. 205-57 w godz. od 14—16 i od 20—22. 22

DUŻY sklep frontowy przy ul. Piotrkowskiej 192 zostaje podzielony na 2 sklepy bardzo tanio do wynajęcia oraz dwa pokoje z kuchnią i wygódką. Informacji udzieli dozorca. 22

Rozmaite

PRZYJMUJE do artyst. naprawy dywany. Łaskawe zgłoszenia: Kotkowska, ul. Pomorska 44. 22

„UBRANIOZMIAN" zamienia starą garderobę męską na najmodniejsze materiały bielskie. Telefon 125-16.

ZAGINĄŁ pies, doberman bronzowy, podpalany. Odprowadzić za wynagrodzeniem, Narutowicza 56, m. 45. — Ostrzegam przed nabyciem!

ZAGINĄŁ pies biały, sierść puszysta. Odprowadzić za wynagrodzeniem, ul. Piotrkowska 145, Basiewicz.

ZGUBIONO weksel zł. 86.— płatny w kwietniu 1939 r., wystawca Berek Wajsberg, Przemyśl, Ratuszowa 22, żyrant Szymon Klajman. Weksel unieważniam, H. Milich, Brzeziny, Piłsudskiego 12.

ZAOSZCZĘDZISZ SOBIE TROSK i KŁOPOTÓW,
ŻĄDAJĄC WYRAŹNIE i PRZY KUPNIE JEDYNIE ORYGINALNE **„OLLA"** GUM.?
„OLLA" GUM.?
PATENT FRANC. NR 790.504
PATENT AMER. NR 1059 701

KIEROWNIK SPRZEDAŻ[Y]

branży tekstylnej, chrześcianin, pierwszorzędna siła, obeznany i doskonale wprowadzony u klijeteli całej Polski POSZUKUJE odpowiedniego STANOWISKA, ewentualnie gotów przystąpić jako UDZIAŁOWIEC. Oferty sub. „Ch. V. L. 157" do Adm.

„PRASA"

Wyszedł z druku zeszyt 12/38 (grudzień).

MIESIĘCZNIK
ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU WYDAWCÓW DZIENNIKÓW I CZASOPISM
pod redakcją
STANISŁAWA KAUZIKA

TREŚĆ ZESZYTU.

Powstało Towarzystwo Wiedzy Prasowej.
Pierwsze Ogólne Zebranie Towarzystwa Wiedzy Prasowej.
Związek Wydawców wobec nowego prawa prasowego.
Skrz.: Nowi Marszałkowie Sejmu i ntu.
Przedstawiciele prasy w Parlamencie.
F. G.: Prasa — propaganda — reklama.
Leon Sobociński: 60-lecie prasy polskiej na Pomorzu.
Leon Zieleniewski: Zachowane egzemplarze najstarszych czasopism pols[kich]
T. G.: Preliminarz budżetowy R. P. na okres od 1 kwietnia 1939 r. [do] 31 marca 1940 r.
Prace Związku Wydawców.
Organizacje i sprawy dziennikarskie.
Dziennikarze wobec dekretu prasowego.
Układ zbiorowy pracy w dziennikarstwie.
Walne zgromadzenie członków Towarzystwa Wyższej Szkoły Dzienni[kar]skiej.
Kronika Krajowa.
1848—1938. Jubileusz „Czasu".
Prawo a prasa.
Prasa na szerokim świecie.

Cena zeszytu 1 zł.
Do nabycia w administracji „Prasy", w większych księgarniach i kioskach „Ruchu".

Prenumerata roczna: w kr[aju] zł. 10.—, zagranicą zł. 12.—
Adres administracji: Warszawa, ul. Zgoda 8, m. 4.
Tel. 540-00. Konto rozrachunkowe Nr. 751. Warszawa 1.

RABKA. Pierwszorzędny pełnokomfortowy pensjonat Storchów („Jedynaczka") uprasza o wcześniejsze rezerwowanie pokoi. Infomacje, Łódź, tel. 215-95, od 3—4-ej.

Posady

KSIĘGOWA (bilansistka) ze znajomością języków obcych zaprowadza i prowadzi księgi handlowe według wymogów Władz Skarbowych.—Telefon 164-33 od 11—16-ej. 29

BUCHALTER przyjmie pracę biurowa, względnie w charakterze inkasenta. Złoży kaucję. Dzwonić tel. 167-57, od godz. 2—4. 22

MASZYNISTKA biegła korespondentka polsko - niemiecka własną maszyna, poszukuje pracy. Zgł. Administr. Republiki „Własna maszyna". 22

SAMODZIELNA korespondentka z długoletnia praktyką w językach angielskim, niemieckim i francuskim poszukuje posady w poważnym przedsiębiorstwie. Łaskawe oferty do Republiki sub. „H. R." 21

MŁODA, lat 17, energiczna poszukuje pracy w charakterze ekspedientki lub sklepowej. Łaskawe zgłoszenia sub. „Ekspedientka 80" do Administracji Republiki.

Nauka i wychowanie

ANGIELSKIEGO, polskiego, łaciny [w] zakresie gimnazjum i liceum udziela dyplomowana nauczycielka gimnazjalna. Tel. 193-64, Zawadzka 22, m. [...]

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa [...] m. 20 I-sza lewa of. parter.

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udziela (Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-[...] w godzinach 2—3.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a. [...] zastać od 4—8 po poł.

STUDENTKA humanistyki udziela lekcyj w zakresie gimnazjum i liceum. Specialność: łacina, polski, francuski. Tel. 164-33.

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem [...] zetkniecia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub [...] lokatora, 2) znaleźć mieszkanie [...] pojedyńczy pokój, 3) sprzedać [...] chomość lub rzecz, 4) kupić coś [...] wiek okazyjnie, 5) dostać posadę [...] wyszukać pracownika — niechaj [...] da drobne ogłoszenie do „Republiki".

Matki
Zapisujcie swe niemowlęta do **„Kropli Mleka"**

RUTYNOWANA NAUCZYCIELKA MUZYKI UDZIELA LEKCYJ GRY FORTEPIANOWEJ (moskiewskie konserwatorium) oraz francuskiego po dłuższym pobycie w Paryżu
G. HURWICZ-SZTYLLEROWA
Aleje 1-go Maja 9 m. 6.

Maść i płyn do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444: sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-636.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie: z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Glück, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Dodatku Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki" — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama" - Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty Łosiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi.
WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika" Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49 i 64.